

צבא ההגנה לישראל

תיק מס': 5382/09

בית המשפט הצבאי ביהודה

- 1 בפני כב' הנשיא: סא"ל צבי לקח
- 2 כב' השופט: סא"ל טל בנד
- 3 כב' השופט: רס"ן אמיר דהאן
- 4
- 5 התביעה הצבאית
- 6 (באמצעות ב"כ סרן יעל כהן וגון)
- 7
- 8 נגד
- 9

10 הנאשם: אימן סעיד מוחמד חמידה ת.ז. 904614062 / שב"ס

11 (באמצעות ב"כ עו"ד טארק ברנות ועו"ד לביב חביב)

12 הכרעת דין13 הנשיא סא"ל צבי לקח:

14

15

16

17 נגד הנאשם חונש כונב אישום הכולל שבעה עשר פרטי אישום. כתב האישום מפרט שורה של

18 עבירות, "החל בסחר בציד מלחמתי, עבור בתכרות ופעילות בחוליה צבאית, ירי לעבר אדם וכלה

19 בניסיון לגרימת מוות בכוונה. פרט האישום החמור בכתב האישום הינו פרט האישום הששה עשר,

20 בו מפורט פגיע ירי שביצע הנאשם יחד עם אחר במהלכו ירו לעבר שוטר מג"ב מטווח קצר ביותר,

21 אולם למרבה המזל לא הצליחו לפגוע בו (להלן – האירוע).

22 הנאשם כפר במיוחד לו כתב האישום, ואף העלה טענות וזטא נגד האמרות שנגבו מפיו בחקירתו.

23 המסגרת הראייתית

24 הראיות שהוצגו בבית המשפט על ידי התביעה לצורך הוכחת האישומים המיוחסים לנאשם הן

25 כולקמן:

26 עדויותיהם של ברוך סלמון וסטיין מנגיסטו – שוטרי מג"ב שלעברם כוצע הירי ביום 17.9.09

27 כאמור בפרט האישום הששה עשר.

28 עדותו של עבדאללה מוכתסב, שותפו לכאורה של הנאשם לחלק הארי של כתב האישום, ובכלל זה

29 לאירוע המתואר בפרט האישום הששה עשר. מאחר ועבדאללה מוכתסב היה עד עויין לתביעה, אף

30 נשמע גובה אמרתו וזו הוגשה בהתאם לסעיף 10א לפקודת הראיות.

31 עדותו של נאצר נצראללה, שלכאורה הנאשם פנה אליו והציע לו לבצע יחד עמו את הפיגוע

32 המפורט בפרט האישום הששה עשר, אם כי הוא עצמו לא הצטרף לביצוע. גם עד זה היה עויין

33 לתביעה ועל כן גם בעניינו נשמע גובה האמרה ואמרתו התקבלה במסגרת סעיף 10א לפקודת

34 הראיות.

תאריך: 30/11/11 בית המשפט הצבאי ביהודה תיק מס': 5382/09

- 1 חומר ראיתי הנוגע לתפיסת אמלי"ח שנעשת בו שימוש לכאורה בפיגוע המתואר בפרט האישום
- 2 הששת עשר ובדיקתו של אמלי"ח זה.
- 3 חומר ראיתי טכני שהוגש בחסכמה שעניינו ממצאי זירת האירוע הן באשר לפיגוע ירי המתואר
- 4 בפרט האישום הששה עשר, וכן ממצאי זירת אירוע לגבי אירועים נוספים שיוחסו לנאשם בכתב
- 5 האישום. יש לומר כי כל הממצאים הטכניים לא קושרים את הנאשם ישירות לביצוע העבירות,
- 6 כדוגמת טביעות אצבע או ראית דני"א, אם כי יש בממצאים אלה כדי לאשש במידה רבה חלק
- 7 מהדברים המתוארים כאמרות הנחקרים בפרשייה זו, ועל כך נרחיב בהמשך. כמו כן הוגשו
- 8 אמרותיהם של מעורבים נוספים בחסכמה, במקום להעידם.
- 9 בנוסף ביקשה התביעה כי נקבל את אמרות הנאשם כראיות במשפט – כאשר שאלת הקבילות
- 10 נדונה במסגרת משפט זוטא. במהלך משפט הזוטא שמעו הן גובי האמרות המשטרטיות של
- 11 הנאשם, כמו גם עדויותיהם של חוקרי השב"כ שחקרו את הנאשם. הנאשם ביקש כי יובאו לעדות
- 12 אנשים נוספים שהיו עמו בתא בשלב כלשהו במהלך חקירתו (לחלן – באגף 5), כשלטענתו אלה
- 13 חיכו אותו. התביעה התנגדה בטענה כי המדובר בנושא המצוי תחת תעודת החיסיון. אנו קיבלנו
- 14 את בקשת ההגנה בעניין זה, אולם ערער שהוגש על ידי התביעה התקבל והוחלט כי אין להביא
- 15 לעדות אנשים אלה עקב קיומה של תעודת חיסיון ואף אין לחסיר את החיסיון.
- 16 לצורך השלמת התמונה נאמר כי על פסק דינו של בית המשפט לערעורים הוגש בג"צ שמספרו
- 17 2739/11, אולם ביוזם המשפט העליון (כבי' השופטים נאור, חיות ומלצר) דחה את העתירה עקב אי
- 18 מיצוי הליכים ומגבלי להתייחס לגופן של הטענות.
- 19 הנאשם העיד במשפט הזוטא, ובעקבות עדותו תם משפט הזוטא. הנאשם בחר שלא להעיד
- 20 במסגרת פרשת ההגנה בתיק העיקרי.
- 21 **טענות הצדדים**
- 22 התביעה הצבאית ביקשה כי נרשע את הנאשם בכל המיוחס לו בכתב האישום. בראש ובראשונה
- 23 ביקשה התביעה כי נדחה את טענות הזוטא של הנאשם ונקבע כי אמרותיו ניתנו באופן חופשי
- 24 ומרצון. עוד ביקשה התביעה כי יינתן לאמרות הנאשם המשקל המלא.
- 25 התביעה ציינה כי התשתית הראייתית אינה מבוססת רק על אמרות הנאשם, אלא נובעת גם
- 26 מעדויות אחרים ומראיות היצוגיות נוספות. בין היתר, ביקשה התביעה כי נסתמך על אמרותיהם
- 27 של עדי התביעה נאצר נצראללה ועבדאללה מוכתסב ומעדיף אמרות אלה על פני עדותם בבית
- 28 המשפט.
- 29 לטענת התביעה, התשתית הראייתית שהניחה בפני בית המשפט מלמדת מעל לכל ספק סביר על
- 30 אשמתו של הנאשם בכל העבירות המיוחסות לו בכתב האישום.
- 31 ההגנה בחרה בתחילה שלא לסכם ולא לטעון טענות כלשהן, לא לגבי משפט הזוטא ולא לגבי התיק
- 32 העיקרי. החגנה ציינה בפנינו כי מבחינתו הסיכומים הינם זכות ולא חובה, ובמקרה זה אין היא
- 33 מבקשת לעשות שימוש בזכות הזו, מהטעם כי התנהלות התביעה שמנעה מההגנה חקירתם של
- 34 עדים רלוונטיים פגעה אנושות בהגנת הנאשם.

1. לאחר מועד הסיכומים בעל פה ניתנה החלטת בעתירה לבביץ שהוגשה על ידי ההגנה. בעקבות
2. החלטה זו פנתה ההגנה שוב וביקשה להגיש את סיכומיה בכתב. התרנו להגנה להגיש סיכומים
3. בכתב למרות טענותיה הקודמות בעל פה בפנינו, על מנת שלא לפגוע בהגנת הנאשם.
4. טענות ההגנה התמקדו בשני עניינים עיקריים. הטיעון המרכזי התייחס למשפט הזוטא. לטענת
5. ההגנה, על הנאשם הופעל לחץ מצטבר שנועד לשבור את רוחו. לחץ זה כלל מניעת תרופות שנועדו
6. למחלתו הנפשית, הארכת ישיבות החקירה באופן בלתי סביר, איום בפגיעה בבני משפחתו,
7. העברתו לחדר מדובבים בו הוכח ושימוש באוזניו של הנאשם כבן ערובה. לטענת ההגנה, הלחץ
8. המצטבר שבר את רוחו של הנאשם, הריאו להתרסקות נפשית, ועל כן נשבר.
9. הטיעון השני בו התמקדה ההגנה היה פסילת המשקל של אמרותיו של עבדאללה מוכתסב. נטען כי
10. הופעלה כלפיו חקירה קשה, שהובילה אותו לומר דברים שאינם נכונים ובעיקר להשליך את
11. האשמה על הנאשם.
12. עוד יש לציין כי לטענת ההגנה בסיכומים מן הראוי להעביר את הנאשם לבדיקה פסיכיאטרית
13. עקב מצבו הנפשי הלקוי. כבר עתה יש לומר כי לא מצאנו לכון לעשות כן. אמנם עלה במהלך
14. המשפט כי הנאשם סבל בעבר ממחלה כלשהי, אולם ההגנה לא העלתה בשום שלב כי הוא אינו
15. כשיר לעמוד לדין ולא התבקשנו כלל לבחון את מצבו הנפשי. עוד יש לציין כי תיקו הרפואי של
16. הנאשם הועבר לעיוננו אגב משפט הזוטא, ממנו עלה כי הנאשם הועבר לבדיקה פסיכיאטרית עוד
17. טרם החלה החקירה נגדו ולא נמצאה מניעה כלשהי הנוגעת למצבו הנפשי. לו ההגנה רצתה לחלוק
18. על ממצאים אלה הייה ראוי לעשות כן במהלך המשפט עצמו באמצעות מומחה מטעמה ובדאי
19. שלא היה נכון להעלות את העניין בשלב הסיכומים.
- 20.
21. **משפט הזוטא**
22. **טענות הזוטא**
23. טיעוני הזוטא של הנאשם פורטו בשני מסמכים. בראשון הועלו טענות שתמציתן הינה כדלקמן:
24. - הנאשם סבל ממחלת עצביט (הכוונה למחלת נפש) ולא קיבל טיפול תרופתי למחלתו
25. הנפשית במהלך החקירה.
26. - החקירה הייתה נמרצת במיוחד.
27. - הופעל כלפיו לחץ פיזי, אשר כלל הכאתו בידי מדובבים.
28. - איימו על הנאשם כי יביאו את אחותו למתקן השבי"כ.
29. - איימו על הנאשם בתקופת חקירה ללא סוף.
30. - איום במעצר מנהלי ללא סוף.
31. - הבטיחו לנאשם כי אם יודה ירצה תקופת מאסר קצרה.

תיק מס': 5382/09

בית המשפט הצבאי ביהודה

תאריך: 30/11/11

1. במסמך המשלים של טיעוני הזוטא, נרשמה התייחסות מפורטת לטענות של הפעלת אלימות כלפי
2. הנאשם. נטען כי הנאשם הוכנס לתא עם ערד חמישה אנשים. נרשם תיאור של ארבעה מאותם
3. אנשים הכולל את שמם (כפי שהזדהו בפני הנאשם) ותיאורם החיצוני.
4. נטען כי ביום הראשון בו שהה עם אנשים אלה בתא, לא קרה דבר, אולם ביום השני החלו לדרוש
5. ממנו לפרט את מעשיו בחוץ ואת הארגון אליו חשתיק. משלא עשה כן הפילו את הנאשם על
6. הרצפת, חנקו אותו, ואף הצליפו ברגלו בחוט חשמל ופצעו אותו ברגלו. תוך כדי הכאתו אף קיללו
7. אותו וירקו עליו, וכן איימו עליו שאם יספר על דבר הכאתו או פציעתו יכוויזו עליו כמשת"פ.
8. לאחר מכן מנעו מהנאשם אוכל במשך יומיים, ואמרו לו כי הם התקשרו לעזרייה, מקום מגוריו,
9. וסיפרו על הנאשם כי הוא חבר של משת"פ ושל סוחר סמים, איימו עליו וגנבו את בגדיו.
10. לאחר מכן הועבר הנאשם לחקירה בפני חוקר שבי"כ בשם נרי אשר הראה לנאשם את תמונות
11. ארוסתו לשעבר, של אחותו ושל אשת גישו.
12. **עדי הזוטא**
13. מטעם הווציעה העידו חוקרי השבי"כ כמו גם חוקרי המשטרה שתקרו את הנאשם. נסקור להלן
14. בקצרה את עדותם.
- 15.
16. **עדותו של השוטר ראדי חטיב**
17. שוטר זה גבה ארבע מתוך חמש אמרותיו של הנאשם. העד מסר כי החקירה הותנהלה בשפה
18. הערבית ונרשמה בשפה זו. לדבריו, הזהיר את הנאשם כדין ורשם את הדברים שמסר, ובסופה של
19. החקירה חתם הנאשם על האמרות בפניו. הוא לא זכר כל אירוע חריג בחקירה וטען כי לו היה כזה
20. היה מתעניינת זאת ומעביר את הדברים לאתראי החקירה ולראש צוות החקירה במשטרה. העד
21. הוסיף כי הנאשם לא העלה בפניו טענות כלשהן לגבי מצבו הרפואי או לגבי בעיה רפואית כלשהי.
22. העד ציין כי הוא לא יודע מה היה בחקירה בשבי"כ, אולם הוא לא השמיע איומים כלשהם בפני
23. הנאשם ורשם את הדברים שזה מסר. הוא הכחיש כי העתיק את הדברים שהיו בזכ"ד לאמרה
24. המשטרתית אם כי אישר כי הוא נעזר בזכ"ד ומתשאל לפיו. הוא ציין כי הוא לא רשם את האמרה
25. בדרך של שאלה ותשובה אלא כרצף. הוא ישב מול הנחקר וזה מסר את הדברים והוא בירר איתו
26. עניינים שלא היו ברורים לו וזה נרשם כחלק מרצף האמרה. לטענתו, אם יש סתירה בין הדברים
27. שמסר הנחקר בפניו לבין הרשום בזכ"ד החקירה הוא מעלה זאת כשאלה והדבר נרשם העד לא
28. זכר אם הנאשם התלונן על עייפות או ביקש לנוח אולם עמד. על כך שמסר לנאשם כי יש לו זכות
29. להיוועץ בעו"ד. הוא הוסיף כי הוא לא מחייב נחקרים לחתום על האמרות, ושיקוליו של הנאשם
30. לחתום או לא לחתום הם שלו. הוא הוסיף כי במהלך החקירות שהוא עורך הנחקרים אינם
31. אוזקים.
- 32.
33. **עדותו של השוטר עומרי עוידה**
34. עד זה גבה את אמרתו הראשונה של הנאשם מיום 3.11.09. העד מסר כי דובר בגביית אמרה רגילה
35. ללא נסיבות מיוחדות או יוצאות דופן והנאשם הכחיש את תחשדות שיוחסו לו. לדבריו, אם

תיק מס': 5382/09

בית המשפט הצבאי ביהודה

תאריך: 30/11/11

1 הנאשם היה מעלה בפניו טענות על אלימות או איומים שנקטו כלפיו במהלך חקירתו בשב"כ היה
2 מתעד זאת. העד ציין כי מחובתו לומר לחשוד כי זכותו להיחשב בעו"ד, גם אם יצא צו מניעת
3 מפגש בין החשוד לעורך דינו. הוא נהג בדרך כלל גם לומר לחשוד כי הוא מנוע מפגש עם עו"ד אם
4 כי לעתים הדבר נאמר בעל פה ולא נרשם. העד הכחיש כי הנאשם אמר לו שהוא זקוק לתרופות
5 בשל מחלת עצבים וטען כי אם הדבר הינו נאמר היה רושם זאת. העד ציין כי אם היה אומר
6 לנאשם כי חקירתו הסתיימה והוא עתיד לצאת לאגף חסירים הביטחוניים היה רושם זאת, ואם
7 לא רשם זה לא נאמר. העד אישר כי יכול להיות שלקח מהנאשם טביעות אצבע, והוסיף כי אינו
8 זוכר אם אגב לקיחת טביעות אצבע אמר לנאשם כי חקירתו הסתיימה.

10 עדותו של המכונה "אנדי"

11 עד זה ניהל את מרבית החקירות של הנאשם וציין כי זכר אותה. לדבריו, במרבית החקירה
12 הנאשם לא שיתף פעולה עם חוקריו. לדבריו, למוזות שהנאשם הכחיש, היתה בחקירה אווירה
13 רגילה טובה ולא אווירה קשה או מתוחמת. הוא אישר כי הנאשם התלונן על בעיות רפואיות,
14 ובכלל זה על בעיית עצבים ישנה שבעקבותיה הועבר לבדיקת פסיכיאטר שקבע שאין צורך בטיפול
15 או השגחה פסיכיאטרית, וכן התלונן על כאבים בלסת והופנה לרופא שיניים במתקן הכליאת. הוא
16 הדגיש כי הנאשם לא העלה כל טענה בדבר היוזקות לתרופות.

17 העד שלל כל אפשרות להכאת הנאשם, והכחיש כי אמר לנאשם כי יביא את אחותו למתקן
18 הכליאת. כמו כן שלל כל טענה בדבר איומים במעצר מנחלי ממושך או הבטחה כי אם יודה יקוצר
19 מעצרו וטען כי הובהר לנאשם שתקופת המעצר נקבעת על ידי בית המשפט. העד נשאל בחקירה
20 הראשית מה לדעתו הוביל את הנאשם להודות בסופו של דבר וענה "אני חושב שחלק מהחומר
21 חלה עליו תעודת היסיון והחלק השני, מה שגרם לנחקר להודות להערכתו לאור העובדה שחבריו
22 היו מעורבים איתו בפעילות הביטחונית מסרו את הודאותיהם בחקירה".

23 בחקירתו הנגדית עמד העד על כך שהנאשם מסר לו שנטל בעבר כדורים אולם לא טען כי הוא
24 ממשק לטיפול אותם בעת החקירה. הוא ציין כי הזכ"ד נרשם תוך כדי החקירה ומשקף תמונה
25 מהימנה של המתרחש בחקירה אף שאינו תמלול שלוו. העד מסר כי הנאשם הוא זה שפירט בפניו
26 את כל תאריכי המעצר הקודמים שלו והוא לא הסתמך על רישום פלילי שלא היה בידי באותה
27 שיחה.

28 העד ציין כי הנחקר שמולו יושב על כסא המעונן לרצפה. לדבריו, ידי הנחקרים נכבולות לאחור
29 אולם הרגליים אינן כבולות אלא אם יש חשש להתפרעות או פגיעה עצמית. הוא ציין כי מערכות
30 הפסקות לשתייה, שירותים וארוחות.

31 העו לא הכחיש כי שבמהלך חקירתו הביע הנאשם בשלב כלשהו כוונה אובדנית וטען שמאס בחייו
32 בחקירתו ובעקבות כך נפגש עם עובד סוציאלי. בעקבות זאת חזר בו מכוונתו. העד נדדש להסביר
33 אמירה שלו כזכ"ד מיום 1.11.09 לפיה "כל עוד הוא (הנאשם) מכחיש הוא מסבך את חקירתו"
34 וענה כי התכוון לכך שכל עוד הנחקר משקר בחקירתו הוא מסכל את מלאכת חקירת האמת של
35 חוקריו.

תיק מס': 5382/09

מית המשפט הצבאי ביהודה

תאריך: 30/11/11

1 העד נדרש להתייחס לטענה בדבר חקירה ללא טוף. תשובתו הייתה כי למיטב ידיעתו "החקירה
2 נמשכת כל עוד יש עילה למעצר וביהמ"ש מאריך את מעצרו" (עמ' 7 לפרוטוקול עדותו ש' 39-38).
3 בחמש הדבריים נשאל למה איים על הנחקר כי יישאר בחקירה ללא טוף אם לא יודה בחשדות,
4 וכמקום לענות תשובה ישירה ביקש כי יפנו אותו לזכ"ד המתעד איום כזה. כשנשאל בתמשך האם
5 אמר לנאשם שמותר לחקור אותו 180 יום השיב "האם אמרתי שהחקירה ונימשך 180 יום? אני
6 לא זוכר שקבעתי לו את התקופות. אני לא זוכר דבר כזה, אני גם לא מכיר את החוק לאשרור
7 להגיד בדיק איוזה יום". כשנשאל אם אמר לנאשם כי אפשר להאריך את התקופה לאחר 180 יום,
8 השיב כי אינו זוכר וביקש לפנות אותו לזכ"ד.

9 אותה תשובה ניתנה כשנשאל פעמיים האם אמר לנאשם שאחיו הפליל אותו, והשיב כי אינו זוכר
10 וביקש להפנות לזכ"ד (עמ' 7 ש' 30, עמ' 8 ש' 23).

12 עדותו של המכונה "ברודי"

13 עד זה שימש כראש צוות החקירה של הנאשם. הוא מסר כי מדובר בחקירה ארוכה, שנמשכה כ-40
14 יום, כשרק בסופה התקבלה הודאת הנאשם. העד מסר כי בתחילת החקירה נבדק הנאשם על ידי
15 רופא כנדרש, ונקבע כי אינו זקוק לטיפול רפואי והוא אינו מכיר טענה אודות טיפול רפואי נוסף.
16 חמקרה היחידי המוכר לו היה אירוע בו היה הנאשם בחוסר שקט ולאחר שנרגע סיפר לחוקרו על
17 אירועים אישיים בעברו שגרמו לו לחוסר רגיעה, והוא נשלח לבדיקה במרפאת הכלא.

18 העד מסר כי הוא זכר יחס של כבוד בין החוקרים לנאשם למרות שזכר כי הנאשם היה רגיש. הוא
19 שלל אלימות כלפי הנאשם או איום מצידו כי יביא מי מבני משפחתו למעצר או כי טענה כזו
20 הועלתה על ידו במהלך חקירותיו הפרונטאליות. כל שנעשה היה להתקשר למשפחתו על מנת לברר
21 את מצבו הרפואי וזאת בהנחיית גורמי הבריאות. הוא שלל השמעת איומים כי הנאשם יעצר
22 במעצר מנהלי ללא טוף אם לא יודה או כי נאמר לו שירצה תקופת מאסר קצרה אם יודה.

23 הוא אישר כי גם אחיו של הנאשם נחקר בחשד לפעילות ביטחונית וזה נכח בתחילת החקירה בה
24 הודה הנאשם, לבקשתו של הנאשם, אולם האח לא אמר בה דבר. לטענתו, אחיו של הנאשם,
25 מווחמד, הציע מיוזמתו לשבת עם הנאשם ואף אמר כי אם הנאשם ביצע דבר כלשהו בכוונתו
26 לבקש מותנאשם כי יודה בכך. העד שלל הבטחה כלשהי למוחמד בתמורה להודאת הנאשם, או כי
27 איימו עליו שאם לא יביא את הנאשם להודות מוחמד יישאר בכלא במקומו.

29 עדותו של המכונה "אלישע"

30 עד זה מסר כי האווירון בחקירה הייתה טובה, בתחילתה הנאשם הכחיש את המיוחס לו ובסופה
31 כעבור כ-40 יום הודה. העד מסר כי ההודאה ניתנה ביוזמת אחיו של הנאשם אשר ביקש שהות עם
32 הנאשם ובסופו של דבר הנאשם מסר את הודאתו לאחר ששוכנע על ידי אחיו שהדבר הטוב ביותר
33 מצידו זה לספר את האמת.

תיק מס': 5382/09

בית המשפט הצבאי ביהודה

תאריך: 30/11/11

- 1 העד טען כי חקירתו של הנאשם לא הייתה נמרצת או מאומצת אלא "אפילו נעשתה לטובת
2 הנאשם ובהתאם לבקשותיו". לשאלת בית המשפט ענה העד כי חקירת הנאשם הייתה רגילה,
3 ממוצעת, נינוחה, במצב רוח טוב ובאווירה טובה.
- 4 העד מסר כי לא היכה את הנאשם, לא ראה על גופו של הנאשם סימני אלימות ולא שמע ממנו
5 תלונה על כך. בנוסף מסר כי לא איים על הנאשם שיביא את אחותו למתקן השב"כ. העד אישר כי
6 אמר לנאשם שאחיו (של הנאשם) הודה אף שהדבר לא היה נכון. הוא הוסיף כי הנאשם ואחיו
7 נחקרו במקביל ואחיו של הנאשם אמר כי הוא יודע מה חלקו ומה חלקו של הנאשם וביקש לשוחח
8 מיוזמתו עם הנאשם ללא שחוצצה לו טובת הנאה
- 9 העד ציין כי לא איים על הנאשם במעצר מנחלי ללא סוף ולא הבטיח לנאשם כי אם יודה ירצה
10 תקופת מעצר קצרה ואף לא ידוע לו אמירות כאלה מצד אחרים.
- 11 בחקירתו הנגדית מסר העד כי לא ידוע לו על בעיות רפואיות שהנאשם סבל מהן. העד נשאל על
12 החקירה שביצע לאוזיו של הנאשם ובה אמר לאח כי מצבו לא משוט, ובעקבות זאת האח ביקש
13 לעזור בחקירת הנאשם. העד השיב כי האח לא ביקש לעזור לשב"כ אלא לעזור לאחיו בכך שביקש
14 ממנו לטפר את האמת. העד נשאל האם במידה שהנאשם לא יאמר אמת גם האח יסתבך וענה כי
15 זה לא נאמר. כשנשאל האם כך זה הובן ענה "זה לא נאמר".
- 16 העד ציין כי במהלך החקירה סיפר לו הנאשם, במהלך "האווירה הקרובה ביניהם" על התעללות
17 שעברה אחותו בידי בעלה בעקבותיה לימים ירה הנאשם לעבר גיסו. לסענתו, לא הציג לנאשם
18 תמונה של האחות ולא ליגלג עליו בעניין זה אלא החיפך, הביע סימפטיה.
- 19 העד סיכם ואמר כי חקירת הנאשם הייתה נינוחה, ניתנה לו אפשרות לנח, ובמהלכה הייתה
20 אווירה טובה באופן יוצא דופן. הוא ציין כי לא בכל יום יוצא לו לקבל הזמנה מהנאשם ומאחיו
21 לבוא ולשחוט כבש אצלו בבית ואישר כי הדבר לא נרשם בזכ"ד.
- 22
- 23 **עדויות של המבונה "נרי"**
- 24 עד זה תקר את הנאשם בשלוש הזדמנויות. לסענתו, האווירה בחקירה הייתה טובה. העד מסר כי
25 הנאשם לא הודה בפניו. העד אישר כי הנאשם טען בפניו על בעיה רפואית נפשית ממנה סבל בעבר
26 ואמר לו כי ניסה להתאבד, אושפז, אולם כיום מצבו טוב. העד טען כי טענת הנאשם שנקטה
27 כלפיו אלימות אינה מוכרת לו, כמו גם טענת כי איימו עליו שיביאו את אחותו למתקן השב"כ, או
28 כי ייחקר ללא סוף, או כי הובטחה לו תקופת מאסר קצרה אם יודה. העד אמר כי אינו זוכר
29 שחציג לנאשם תמונות. כשנשאל אם זכורים לו אירועים חריגים בחקירת הנאשם ציין העד כי
30 בשלב מסוים בחקירה הנאשם התחיל לרעוד, ביקש ממנו להתרחק וביקש להירגע. הנאשם הועבר
31 לתא לעשן, נרגע וחזר לחקירה. כשחזר אמר ששלומו טוב וחקירה המשילכת.
- 32 העד אישר כי הרים את קולו על הנאשם בזמן החקירה אולם הכחיש כי קילל אותו או פגע בכבודו.
33 העד לא ידע לומר מה היה הנושא בעטיו הרים את קולו על הנאשם, אולם ציין התרחשות
34 ומתועדת בזכ"ד מיום 29.11.09 בו אמר לנאשם לאחר שזה מסר שאינו רוצה לתודות בפעילות
35 שלא ביצע כי הוא שקרן וסיפר לו מה אומרים עליו בעיזרייה ומה חמוניטין שלו בכפר. הנאשם

תאריך: 30/11/11 בית המשפט הצבאי ביהודה תיק מס': 5382/09

- 1 הרים עליו את הקול ואמר לו שאין לו זכות לדבר איתו כך, והוא ביקש מהנאשם להירגע וזה
- 2 התנצל.
- 3 העד אישר כי ביקש ללחוץ את ידו של הנאשם בכניסה לאולם אך הנאשם סרב וטען כי הוא אומר
- 4 שלום רק למי שכיבד אותו.
- 5
- 6 **עדותו של המכונה "שמעון"**
- 7 שמעון חקר את הנאשם בשתי הזדמנויות – בתאריך 2.11.09 ובתאריך 17.11.09. לטענתו האווירה
- 8 בחקירה הייתה טובה ועניינית, ובשתי ההזדמנויות הנאשם הכחיש את החשדות שיוחסו לו. יתר
- 9 על כן, הנאשם כובד במהלך החקירה כשתייה חמה ובסיגריות.
- 10 העד מסר כי הנאשם לא העלה בפניו טענה כלשהי לגבי בעיות רפואיות או נפשיות, ואם הוא היה
- 11 טוען זאת חדבר היה נרשם בזכ"ד. עוד מסר העד כי החקירה הייתה רגילה, ולא נמרצת במיוחד,
- 12 ואף לא נמשכה פרקי זמן ארוכים במיוחד בשני המקרים בהם חקר את הנאשם (שעתיים בחקירה
- 13 הראשונה וחמש שעות בשנייה).
- 14 העד ציין כי הוא לא היכה את הנאשם ואף לא שמע ממנו על אחרים שהיכו אותו ואף הכחיש כי
- 15 נאמר לנאשם שיבא את אחותו למתקן. העד אישר כי אכן אמר לנאשם כי אחיו הודה בחקירה,
- 16 והדבר הוא לגיטימי במסגרת החקירה, גם אם האח לא באמת הודה. העד הכחיש כי השמיע איום
- 17 שהנאשם ייחקר ללא סוף או כי הובטח לו הקלה אם יודה. העד התייחס לאמירתו מהזכ"ד
- 18 בתאריך 17.11.09 סעיפים 17-18 לפיה הנאשם מאריך את חקירתו בכך שהוא לא מודה ואמר כי
- 19 יש לנאשם חשפעה על משך החקירה וצריך שילבין זאת, אם כי הוא (הנאשם) יודע שזה תלוי בבית
- 20 המשפט. העד הוסיף כי בחקירה מיום 17.11.09 אף הציע לנאשם להזדעזע עם ראייה שכללה
- 21 תמונה בה חדר עיוש מסגיר אמל"ת, והנאשם סרב.
- 22 העד ציין כי הזכ"דים אינם תמליל של החקירה אלא משקפים את מה שהתרחש במהלכה. הוא
- 23 ציין כי לצעוק במהלך חקירה זה דבר חריג ואם היה עושה כן היה מתעד זאת בזכ"ד. הוא מסר כי
- 24 במהלך החקירה הנאשם ישב על כסא שאינו מרופד המקובע לרצפה, ידיו לצדי גופו כשחן אזוקות
- 25 מאחור באזוק עם שרשרת ארוכה המאפשרת תנועה של הידיים לצד הגוף. העד הסיק מכך
- 26 שהנאשם עישה גשטה קפה כי לא היה אזוק במהלך החקירה.
- 27
- 28 **עדותו של הנאשם**
- 29 הנאשם העיד באריכות ובפירוט ניכרים. עדותו הייתה אמוציונאלית ובמידה רבה אסוציאטיבית
- 30 תוך קפיצה בתיאור הדברים מבחינה כרונולוגית.
- 31 הוא החל בתיאור מעצרו, וטען כי כבר עם מעצרו חוכה בידי החיילים העוצרים. לטענתו, לאחר
- 32 שחובל למגרש הרוסים קבע ורופא שם כי יש להעבירו לבדיקה בבית חולים פסיכיאטרי. בעקבות
- 33 זאת איימו עליו החיילים בנשק בגלל המשומה שהוטלה עליהם בגללו.
- 34 הנאשם מסר כי כבר משנת 1998 הוא סובל מבעיה נפשית המשפיעה על תפקודו, גורמת לו
- 35 להתרחק מאוכל ומים, ולפחד מבשר, עופות ודגים. לטענתו מסר לרופאים אותם פגש כי הוא

תאריך: 30/11/11 בית המשפט הצבאי ביהודה תיק מס': 5382/09

- 1 בררתי כי הנאשם הוא זה שהרס את ביתם וגרם לכליאתם (במאמר מוסגר נציין כי הזכ"ד מיום
- 2 29.11.09 אכן מתאר מפגש עם השניים אם כי אין שם אישור לטענת הנאשם בדבר דברי ברודי).
- 3 הנאשם התעצבן הרים את קולו ואמר "בושה מה שאתם עושים איתי" ויצא מהחדר ואלישע
- 4 הוביל אותו למשרד שלו, ביקש ממנו להירגע, נתן לו מים וסיגריה ולאחר שהנאשם ביקש ממנו
- 5 לתוריד אותו לתא, אמר לו אלישע שהוא מוכן לכך בתנאי שהנאשם יתחייב שלא יפגע בעצמו.
- 6 הנאשם הבטיח ולמרות זאת אלישע לא הוריד אותו לתא מתוך פחד.
- 7 בשלב זה עבר הנאשם לתאר את שהותו ב"אגף 5", שם הוכה לטענתו. לדבריו, בתאריך 4.11.09 או
- 8 5.11.09 עבר לאגף בו ארבעה חדרים. הובילו אותו לחדר שם איפשרו לו להתקלח. הוא ערך
- 9 היכרות עם חשבי החדר. חלקם הציגו עצמם בשם וחלקם בכינוי. אחד בשם מוסא חנתש שאל
- 10 אותו אם ראה עו"ד והוא ענה שלא אלא קיבל רק ביקור מהצלב האדום. נאמר לו שבבית הסוחר
- 11 יש חוקים ולכל ווזר החוקים שלו, וחוא ענה כי הוא מקווה שיתרשמו ממנו לטובה, ואם יטעה
- 12 ביקש שיטבירו לו. נאמר לו כי למחרת יגיע אחראי באגפים 4 ו-5, שמו אבו אסמעיל, והוא ידאג לו
- 13 לעו"ד, לבגדים ולסיגריות.
- 14 למחרת בשעה 10:30 בבוקר הגיע לאגף אדם שנאמר לו כי הוא אבו אסמעיל. הנאשם תיאר אותו
- 15 כאדם רזה, בגובה 1.5-1.6 מטרים, פניו רזות, שערו מסורק לאחור, וגילו 48-49. אבו אסמעיל
- 16 נכנס לחדר, והכירו ביניהם. אבו אסמעיל הציג עצמו כאדם מזבזבז בגינון, השפוט משנת 1996
- 17 לששה מאסרי עולם. הנאשם אמר לו כי אין לו עו"ד והוריו אינם יודעים היכן הוא ואבו אסמעיל
- 18 ביקש ממנו לרשום מספר טלפון. הנאשם ביקש שיביאו את הטלפון אליו, ואבו אסמעיל ענה כי יש
- 19 פלאפון אחד באגף 4, ולא ניתן להעבירו כי עורכים חיפוש במעבר בין האגפים, אולם הוא ידאג
- 20 להעברת הודעה למשפחת הנאשם.
- 21 ביום השלישי לשהותו באגף חג"ע אבו אסמעיל בשעות אחר הצהריים ושניהם הלכו יחדיו בחצר.
- 22 אבו אסמעיל אמר לו כי אימו של הנאשם מוסרת לו ד"ש, והיא במצב מצויין. עוד מסר לו כי
- 23 משפתתו מינתה לו את עו"ד ברעם והוריו אמרו כי עו"ד ברעם הלך לבקר אותו ואת מוחמד אבל
- 24 נאסר עליו למגוש אותם. הם נכנסו לחדר ואבו אסמעיל שאל אותו אם הוא תולה במחלת עצבים
- 25 והנאשם השיב בחיוב. הוא שאל אותו אם ניסה להתאבד והנאשם סרב לענות. אבו אסמעיל ביקש
- 26 את סליחתו והטבירו לו כי אמו של הנאשם ביקשה ממנו לדאוג לו בגלל מחלתו.
- 27 ביום חרביעי הגיע שופאבו אסמעיל ואמר לנאשם כי הוא רוצה לשבת ולשאול אותו כמה שאלות.
- 28 אבו אסמעיל התיישב על מיטה מצד ימין של הכניסה לחדר והנאשם התיישב לידו. כמו כן נכנסו
- 29 עוביידה ג'ראר, אבו חסן, אבו אחמד ומוסא חנתש. הנאשם התבקש בעדותו בפנינו למסור תיאור
- 30 של כל אחד מהם והוא מסר תיאור מפורט כולל דברים שסיפרו על עצמם בפניו. לאחר מכן ציין כי
- 31 במהלך אותו אירוע אבו אסמעיל אמר לאבו אחמד להביא לנאשם קופסת סיגריות ולמזוג לו תה.
- 32 אבו אסמעיל הוציא דף ממחברת קטנה עליה היו רשומים דברים והחל לשאול אותו שאלות.
- 33 תחילה נשאל על ארוסתו, ולאחר שהשיב מחק אבו אסמעיל את השאלה מהדף.
- 34 הנאשם נשאל אם הוא מכיר את עבדאללה מוכתסב וחדר עיוש והשיב שכן. אמר לו כי עבדאללה
- 35 נחקר כמשת"פ, חדר נעצר על סחר שמים והוא עצמו נגב רכבים. הוא ענה שהוא לא יודע על
- 36 עבדאללה אבל השאר נכון. אבו אסמעיל עשה תנועה מאיימת ושאל אותו מי שלח אותו אליהם
- 37 ואמר לו כי אסור לו להיות אצלם. הנאשם אמר כי כולם הסתכלו עליו במבט מוזר והוא הכין

תאריך: 30/11/11

בית המשפט הצבאי ביהודה

תיק מס': 5382/09

- 1 שמאשימים אותו בשיתוף פעולה עם השב"כ של חבלא. הוא אמר להם שהוא יותר מכובד מהם
2 ויותר נקי מהם. אבו אסמעיל נתן לו סטירה ואמר לו כי הוא גנב רכבים וחבריו שפלים כמוהו.
3 נאמר לו כי אסור לו לתיות איתם או לחריס את הקול ודחף אותו לאחור. אבו חסן תפס אותו
4 בצוואר ומוסא קפץ עליו, לתץ על החזה שלו וסכר את פיו בידו על מנת שהאשם לא יצעק. הנאשם
5 תיאר כי חצי מגופו היה על המיטה וחצי על הרצפה. אז לקח אבו אחמד כבל חשמל והאלקף
6 באמצעותו מספר פעמים ברגלו של הנאשם. הם אמרו לו שהוא משתייץ וסוכן. בשלב זה החלה
7 ספירה והם חזרו לו לעמוד בפניה ולהסונבל על הטלויזיה כדי שהקציין שערך את הספירה לא יראה
8 את הדם ברגלו. אבו אסמעיל יצא מהחדר, ולאחר שהסתיימה הספירה שפכו אבקת קפה על הפצע
9 כדי לעצור את הדם. הנאשם הראה בבית המשפט מה שלטענתו הינה צלקת מאחזנה הצלפה ברגלו.
10 הט השגיחו עליו גם כשהתרחץ, והוא לא ישן מפחד כל אותו לילה. למחרת נאמר לו כי הוא יוצא
11 לדין אבל אסור לו לספר על מה שנעשה לו. לטענתו, סוהר מיחידת נחשון ראה את הפצע ברגל
12 אולם לא אמר דבר. הוא עצמו לא סיפר דבר לבית המשפט ועויד כלל לא ראה. הוא פחד שיכו
13 אותו שוב, ופחד שיחשבו שהוא משתייץ. כשנכנס לאגף סיפר להם כי סוהר מנחשון ראה את הפצע
14 אולם לא אמר דבר והוא עצמו סיפר לנחשון שנפל מהמדרגות.
- 15 למחרת בבוקר הגיע שוב אבו אסמעיל ואמר לו כי הוא מבקש להשבע אותו. הנאשם טען כי אבו
16 אסמעיל אמר לו לרשום על הדף את שמו המלא, כי הוא מוכן ליפול חלל על מה שהוא אומר,
17 והתבקש לכתוב בתחתית הדף תודה לכל המעוניינים ולחנותם וכך הוא עשה. לאחר מכן נאמר לו
18 כי יעבור לאגף 4. הוא חועבר כשהוא אזוק ומכוסה עיניים וכשהוסר כיסוי העיניים ראה מולו את
19 אנדי. לחדר נכנסו גם שמעון, מיכה ובדודי. מיכה שאל אותו מדוע פניו נראים כך (כך בעדותו)
20 והוא ענה שהוא עייף ומצבו לא טוב והוא מבקש ללכת לתא.
- 21 הנאשם טען כי חמכונה נרי הראה לו תמונות של אחיותיו. פעם אחת הראה לו נרי תמונת של
22 אחותו מטאל (המשואה לגיומעה) ותמונה של אשתו השנייה של גיומעה ושאל אותו מי יותר יפה
23 והוסיף ושאל למה גיומעה התחתן עם אשה שנייה אחרי אחותו. הנאשם אמר כי התעצבן מאוד
24 ואמר לנרי שאסור לו לעשות כך כי זה כבוד המשפחה. הנאשם תיאר חילופי דברים קשים בינו
25 לבין נרי ובכלל זה כי נרי אמר לו כי הוא מתחרט שלא העביר אותו למעצר מנהל. בשלב זה ביקש
26 מנרי שאם יש לו נשק יביא אותו ויירה בו. נרי יצא וקרא לסוהר כדי לתחזיר את הנאשם לתא.
27 לאחר מכן סירב הנאשם שנרי יחקור אותו או לענות לשאלותיו.
- 28 הנאשם נשאל בפניו על ידי סניגורו מה הוביל אותו להודות בטופו של דבר, והוא ענה שהלחץ
29 מחוקריו, והלחץ שהפעיל אחיו שנס אמר לו כי יביאו את אחותו, הובילו אותו למסקנה כי הוא
30 צוין למצוא פתרון על מנת שאחיו ישתחרר והוא לא יערב את משפחתו. הוא תיאר כיצד אצל
31 אנדי הוא רשם על דף כי תחתיו שלושה מטוטי קרב ומאה מקלעים ושאל את אנדי אם יש מקרי
32 רצח של יהודים שהוא רוצה שהוא יודה בהם. אנדי התעצבן עליו, לקח את הדף, קימט אותו וזרק
33 אותו לפס והוא הוחזר לתא.
- 34 במאמר מוסגר נציין כי בזכ"ד והחקירה שנערך על ידי אנדי מיום 29/10/09 נרשם כי הנאשם אכן
35 רשם על דף כי ברשותו 100 כדורים וטנק (פסקה 10 לזכ"ד) והדף צורף לזכ"ד והוגש לעיונו.
- 36 הנאשם המשיך כי לאחר מכן הובילו אותו לראזי. (השוטר ראדי חטיב), שייחס לו אשמות
37 שלטענתו הודה בהם הנאשם אצל אלישע. הנאשם אמר כי לא הודה בדבר אולם חתם על מנת

ותאריך: 30/11/11 בית המשפט הצבאי ביהודה תיק מס': 5382/09

1 שאחיו ישתחרר ואחותו תשתחרר. הנאשם טען כי אם היה מודה במשהו היה רושם זאת בכתב
2 ידו. לטענתו חוקריו שיגעו אותו, והובילו אותו למצב בו חש שהוא לבד בעולם ללא משפחה.
3 בחקירתו הנגדית תבחיר כי רק חתם על אמרותיו ולא אמר כלום, וזאת במטרה לסיים את
4 חקירתו וכך הבהיר גם במענה לשאלות בית המשפט.

6 משך החקירה על פי הזכ"דים:

7 נקדים ונאמר כי לא מצאנו לנכון לפקפק כמועדים הרשומים בזכ"דים שערכו חוקרי השב"כ בכל
8 האמור לתחילת החקירה ולסיומה. ניתן לראות שבימים הראשונים לחקירה נחקר הנאשם כמעט
9 כל יום כ-10 עד 12 שעות אולם בשעות היום. בתאריכים 28-29/10/09 התנהלו מספר חקירות
10 לאורך שתי היממות ובכלל זה בשעות הקטנות של הלילה. לאחר מכן החקירה התחדשה רק
11 בתאריך 1/11/09 ונמשכה לסרוגין עד 2/11/09. זכ"ד החקירה הבא הינו מתאריך 17/11/09. בפרק
12 הזמן שחלף בין ה-2/11/09 ל-17/11/09 מסר הנאשם כי שהה בעיקר ב"אגף 5". מצד התביעה לא
13 קיבלנו אישור או חכשחה של העניין.

14 בתאריכים 17-19/11/09 נחקר הנאשם מוזכוקר עד הלילה אך קיבל הפסקות לארוחות ולמנוחה
15 כולל שנת לילה. בתאריכים 22-24/11/09 התנהלו חקירות משעות הצהריים עד הערב בכל אחד
16 מהימים. חקירת הנאשם הבאה הינה מתאריך 29/11/09, נמשכה כחמש שעות ובמהלכה עולה כי
17 נפגש עם מחמד עיוש ונאצר נצראללה לפרק זמן לא ברור. בחקירה מתאריך 30/11/09 הודה
18 הנאשם.

20 העדויות במשפט הזוטא - מהימנות ומשקל

21 חשוב לומר כי וזכרעה במקרה זה לא הייתה קלה. הספקות והחששות המקננים בנו באשר לרצון
22 החופשי של הנאשם נובעים בעיקר מחוסר היכולת לשלול את טענותיו ומהתחושה שלנו כי עד
23 השב"כ תוארו בצבעים "ורודים" מדי חקירה שהייתה קשה. בנוסף, חשוב להדגיש כי עדותו של
24 הנאשם עשתה עלינו רושם אמין בכל הנוגע לתחושותיו הסובייקטיביות שלו. הנאשם דיבר מתוך
25 שכנוע עצמי עמוק, מסר פרטים רבים כולל פרטים טריוויאליים מהחקירה המעדיים על כך שזכר
26 אותה היטב, וברגעים אף ניתן היה לראות כי העדות על מהלך החקירה מציפה בו סערת רגשות.
27 אמנם, לא כל דבר שמסר הנאשם נראה לנו נכון, גם אם אנו סבורים כי הוא מאמין ביום, ולכל
28 הפחות בעת מתן העדות, כי הוא נכון, ונבהיר זאת בהמשך.

30 ראשית דובר בחקירה ארוכה שנמשכה כ-40 יום. יתרה מכך, במהלך החקירה ניתן לנאשם לחבין
31 כי חקירתו תימשך עוד ועוד, ואף נאמר לו כך מפורש. למשל:

32 זכ"ד מ-25/10/09 טעיף 15, בעקבות זאת שהנאשם אינו מודה, נאמר לו כי השב"כ יניח שהוא
33 מתכוון לעשות פעילות זאת בעתיד ועל כן "הוא [הנאשם] מכריח אותנו לעשות כל מה שהחוקק
34 מתיר לנו על מנת שהנדון לא יהווה סכנה בעתיד מיתכן שמעבר למאסר אליו הוא צפוי להישלח

תאריך: 30/11/11 בית המשפט הצבאי ביהודה תיק מס': 5382/09

- 1 בעקבות מעורבותו בפעילות זו הוא גם יישלח למעצר מנחלי כדי למנוע את הסכנה הנשקפת
- 2 ממנו."
- 3 סעיף 28 לאותו זכ"ד: "אמרתי לנדון שבסופו של דבר עליו לקבל החלטה האם הוא רוצה לסיים
- 4 את חקירתו או שמא הוא רוצה להישאר בחקירה עוד יום ועוד יום עד שלבסוף ימאס לו והוא
- 5 יחליט לספר את האמת מאחר והוא אינו יכול להתחמק מהאמת."
- 6 סעיף 39: אמרתי לנדון שהוא יכול ללכת לחשוב בתאו אולם עליו לקחת בחשבון שמתר צפויה לו
- 7 הארכת מעצר והוא ייזכה לדעת שהוא אינו הולך לשום מקום עד שלא יסיים ויספר את כל
- 8 האמת אודות הפעילות בה היה מעורב."
- 9 זכ"ד מיום 28/10/09 שעה 19:30 (גרי): סעיף 8: הוסבר לנדון כי הוא יכול לחייך ולצחק אולם
- 10 עליו להבין כי אנו לו (כך במקור - צ"ל) נוותר על הודאתו המלאה..."
- 11 זכ"ד מיום 29/10/09 שעה 01:30 (גרי) סעיף 24: "נאמר לנדון כי לא יסיים חקירתו ללא מתן
- 12 הודאה מלאה בנוגע לפעילותו."
- 13 זכ"ד מיום 2/11/09 שעה 09:30 (שמעון) סעיף 15: אמרתי לנדון שעליו להבין שאנו מאוד סבלניים
- 14 אך יחד עם זאת עקשניים באופן יוצא דופן קרי אם הוא בוחר להמשיך ולשקר בחקירה ולא
- 15 מתכוון לקחת אחריות על מעשיו הרי שחקירתו תימשך..."
- 16 סעיף 23 לאותו זכ"ד: אמרתי לנדון שאם הוא חושב שהוא יסיים את החקירה מבלי שהוא יספר
- 17 את האמת אודות קשריו לאמל"ח ולפיונעים הרי שטעות גדולה בידי כיוון שמגיסיונו מקרים
- 18 כאלו כמעט ולא קורים וכך גם לא יקרה עם הנדון"
- 19 זכ"ד מיום 17/11/09 שעה 18:10 סעיף 18: "הנדון שאל אותי מה הכוונה במילה "כמה" והשבתי
- 20 לו שהוא צריך לשאול את עצמו כמה זמן הוא רוצה שחקירתו תימשך עד שהוא יספר אודות כלל
- 21 פעילותו."
- 22 באותו זכ"ד בסעיף 36: "אמרתי לנדון שהוא לא הנחקר הראשון שנמצא במצב בו נמצא הנדון וכי
- 23 הכל עניין של זמן מבחינתו עד אשר הוא יפחית מגאוותו ויפחת עלבונו והנדון יספר לבסוף אודות
- 24 כלל פעילותו."
- 25 זכ"ד מיום 29/11/09 שעה 11:40 סעיף 28: "הובחר לנדון כי חקירתו צפויה להמשך עד שנשמע
- 26 ממנו את כל האמת אודות מעורבותו בפעילות הביטחוניות"
- 27 כלומר, המסקנה הינה כי חוקריו של הנאשם בשב"כ הבחירו לו מספר פעמים בדרכים שונות כי על
- 28 שלא יודה ולשיטתם יאמר את האמת חקירתו לא תיפסק. לפיכך בכל הנוגע לטענת זוטא זו, נראה
- 29 כי יש בה ממש. לא זו אף זו, אלא שקו חקירה שיטתי זה אינו מתיישב כלל עם זכות השתיקה
- 30 ולמעשה שולל אותה לחלוטין. באופן דומה אף ניתן לראות את האמירה שהושמעה לנאשם בזכ"ד
- 31 מיום 2/11/09 שעה 12:10 בסעיף 30 בה נאמר לו כי שיבוש הליכי חקירה ייושב לעבירה פלילית,
- 32 כאשר מהקשר הדברים עולה בבירור כי הכוונה לכך שהנאשם אינו משתף פעולה בחקירתו.
- 33 שנית, חוקרי השב"כ תיארו את החקירה כחקירה עם אווירה טובה. הרושם שאנו קיבלנו הוא כי
- 34 חוקרי השב"כ מנסים לתאר לנו חקירה כמעט אידיאלית, שהאווירה בה הייתה יוצאת דופן
- 35 בחיוביותה ללא סייגים. תיאור כמעט מושלם ואידילי זה נראה לנו הגזמה שאינה מתאימה

תאריך: 30/11/11 בית המשפט הצבאי ביהודה תיק מס': 5382/09

- 1 למציאות. גם בעדותם בפנינו התברר שהיו אירועים שכלל אינם נתייגשים עם תמונה אידיאלית זו.
- 2 הנאשם קיבל התקף רעז במהלך החקירה, עד שהחוקר החליט לפנותו מתדר החקירות לתאו.
- 3 מהזכ"דים עולה כי לא פעם בכה, כעס, הרים את קולו וגם חוקרו הרימו את קולם עליו.
- 4 כך למשל.
- 5 זכ"ד מיום 29/10/09 שעה 01:30 בסעיף 14 נרשם כי הנדון החל לרעד.
- 6 בזכ"ד מתאריך 1/11/09 שעה 09:00 סעיף 22 מס' הנאשם כי בכוונתו להתאבד לאחר שיצא
- 7 מהכלא.
- 8 בזכ"ד מיום 2/11/09 שעה 12:10 מתוארת הפגישה של הנאשם עם עובדת סוציאליות בעקבות
- 9 הצהרתו על כוונת התאבדות. הנאשם הסביר את דבריו לאור דברי חוקרו כי התנהגותו בחקירה
- 10 מחזקת את הרושם השלילי החשש שמדובר באדם מסוכן, והצורך לנקוט באמצעים המתאימים
- 11 על מנת למנוע ממנו לפגוע בביטחון המדינה בעתיד.
- 12 גם אם דבריו של הנאשם על כוונתו להתאבד סאמרו מן השפה אל החוץ, ואיננו משוכנעים בכך,
- 13 הרי הם מלמדים על הרושם העז שנטעו בו חוקרו כי עניינו לא יסתיים במאסר בעקבות משפט
- 14 (למשל הזכ"ד מיום 25/10/09 שצוטט לעיל) ועל מצבו הנפשי הירוד. עד כדי כך הגיעו הדברים כי
- 15 לקראת תום תקופת החקירה, ניסה על פי דבריו, להתאבד (פרוטוקול מיום 11/4/11 עמ' 4 ש-18-
- 16 47).
- 17 זכ"ד מיום 18/11/09 שעה 14:30 נרשם בסעיף 30: "הנדון החל לבכות ואמר שהוא כל חייו כך
- 18 ואימו היא חיה יחידה שדאגה לו עם אחיו מתחמד וחבריו חיציר ועבדאללה"
- 19 זכ"ד מיום 19/11/09 שעה 09:40 סעיף 11 - נרשם כי הנדון החל לבכות וציין כי אינו מסוגל
- 20 לדבר, בסעיף 23 נרשם כי חוקרו שואל אותו מדוע הוא נראה כה מדוכא, ובסעיף 24 נרשם כי
- 21 הנדון החל לבכות.
- 22 זכ"ד מיום 24/11/09 שעה 17:05 סעיף 12: הנדון נראה כעוס וצעק כי חוקרו אינם יודעים כיצד
- 23 הוא נתפס כעת בעיני התושבים בעזריה. הנדון המשיך וצעק כי כל עזריה חושבת כי הוא משת"פ".
- 24 בזכ"ד מיום 29/11/09 שעה 11:40 נרשם כי הנאשם מסר לחוקרו כי הוא עייף ומבלבל (סעיפים
- 25 26-27 לזכ"ד).
- 26 שלישיית, מצאנו קושי רב לקבל את אופיה הנוח של החקירה בכללותה לאור הדברים שארעו
- 27 לנאשם בתחילת חודש נובמבר באגף 5. הנאשם טען כי היכו אותו ואיימו עליו. התביעה לא הביאה
- 28 כל ראיה לשתגר טענה זו. חשוב להדגיש כי טענתו של הנאשם נראית על פניו אמינה. הוא דיבר
- 29 בשכנוע עצמי רב, ידע לתאר לפרטי פרטים את האירוע, את המשתתפים בו, ודברים שהם אמרו לו
- 30 ומסרו לו. אל מול העדות המשכמת של הנאשם לא הביאה התביעה כל ראיה לשתגר ולמעשה
- 31 הותירה את בית המשפט בחלל ראייתי.
- 32 וזק: אנו כמובן מודעים לכך שהחלט בבית משפט לערעורים כי אין להביא את האנשים שהיו
- 33 עם הנאשם בתא באגף 5 לעדות כיוון שהעניין נמצא תחת חיסיון. אבל נדמה כי התביעה
- 34 בסיכומיה התבלבלה בכל הנוגע למשמעות החלטת בית המשפט לערעורים מבחינת ראייתית
- 35 בהליך שלפנינו. השאלה שעמדה לדיון בבית המשפט לערעורים הייתה האם יש להביא לעדות על

תיק מס'. 5382/09

בית המשפט הצבאי ביחידה

תאריך: 30/11/11

- 1 פי בקשתו של הנאשם את האנשים שהנאשם טען שהיו כלואים איתו באגף 5, אם לאו. בית
2 המשפט לערעורים קבע שאין להביאם לעדות, ובנוסף קבע כי אין בראיות שהוצגו לו כדי לסייע
3 להגנת הנאשם. אין בכסיקתו של בית המשפט לערעורים קביעה לבני מהימנות עדים או מהימנות
4 הנאשם, ובדאי שאין בהחלטת בית המשפט לערעורים שעסקה בסוגיה ספציפית של חיסיון
5 ראיות, כדי לקבוע ממצאי מהימנות בהליך בפנינו. אין גם בהחלטה זו קביעה מה המשמעות שיש
6 לחניק לאי העדתם של אנשים אלה.
- 7
- 8 אין בפסיקת ערכאת הערעור כדי לשלול את אמינותו של הנאשם בטענתו כי אכן הוכה על ידי
9 אנשים מסויימים בעת שהותו באגף 5. אין בקביעה כי לא נמצא בחומר החסוי שהוצג בפני ערכאת
10 הערעור דבר היכול לסייע להגנת הנאשם כדי להשפיע על התשתית הראייתית המונחת בפנינו, כמו
11 גם לשלול את האפשרות כי החומר אינו מתאר את כל מה שקרה. דומה הדבר לאמרוח משטרית
12 שאינה מפרטת כי הנאשם הוכה במהלכה, אולם הנאשם יכול ורשאי לתקוף את שהתרחש באותה
13 החקירה ולעמת את חוקרי המשטרה עם טענות אשר אינן רשומות (מטבע הדברים) בדו"חות
14 רשמיים. עדיין מתפקדה של הערכאה הדיונית לשמוע את העדים ולחזיר בשאלה האם טענת
15 הנאשם הוכחה או לכל הפחות אם עוררה ספק סביר במתן תאמרה מתוך רצון חופשי. זהו מחותן
16 של משפט הזוטא. מטבע הדברים, פעמים רבות טיעוני הזוטא אינם מבוססים בחומר ראיות
17 הקיים בידי התביעה. עדיין בידי הנאשם להעלות טענות אלה ולשכנע באמינותן. החלטת בית
18 המשפט לערעורים אינה קובעת ואינה מתיימרת לקבוע דבר באשר למשפט הזוטא, לאמינות
19 טענות הנאשם ולמשקלו. כל שנקבע בה הוא כי, לאור עמדת התביעה ולנוכח תעודת החיסיון, אין
20 לחייב אנשים מסויימים להעיד בפני בית משפט זה. כך, ואך רק כך יש להתייחס אליה.
- 21 אנו טבורים, כאמור, שטענות הנאשם לגבי זכאתו הינה אמינה. לא מצאנו בסיס לפקפק בה. לכל
22 הפחות, הייה ראוי להביא מי מהסככים בתא שהנאשם הזכיר על מנת להזים את טענותיו. כידוע,
23 אי הבאח לעדות של עד הזמח רלוונטי הינה בעלת משקל ראייתי לחובתה של התביעה, והעניין אך
24 מחזק את הרושם כי יש ממש בטענות הנאשם. אף אם נניח כי אין בהבאת העדים שנקבע שראוי
25 שייוותרו תחת מעטה תעודת חחיסיון כדי לפעול לרעת התביעה, עדיין נותרים אנו עם עדות
26 הנאשם, שהאמנו לה בנקודה זו, בלא שום ראיה לסתור.
- 27 לפיכך, נדמה כי גם בכל הנוגע לטענת פסול זו, הצליחה ההגנה לעורר אמינות, ולכל הפחות לנטוע
28 בנו ספק שמא הנאשם אכן הוכה לטענתו.
- 29 חשוב להבהיר, כי הנאשם לא נשבר בעקבות האירוע באגף 5. עם זאת, יש לראות אינזע זה כחלק
30 מהחקירה, וכחלק ממסכת מתמשכת שחווה הנאשם שלא נפסקה עד שהודה לבסוף.
- 31
- 32 רביעית, הנקודה בה נשבר הנאשם היינוה החזקתו עם אחיו באותו תא, והפעלת הלחץ מצידו של
33 אחיו כי יודה. הפעלת הלחץ מצידו של האח נועדה, כך על פי דברי הנאשם שנראו לנו אמינים,
34 להביא לשחרור האח, ובנוסף לשחרור אחותם. איננו יודעים אם אחותו של הנאשם כלל הייתה
35 עצורה ואנו אף מניחים שלא הייתה. עם זאת, הנאשם לא ידע זאת, ושוכנענו כי דברי אחיו של
36 הנאשם והפעלת הלחץ על הרקע המשפחתי הביאו אותו בסוף לידי שבירה נפשית.

תאריך: 30/11/11 בית המשפט הצבאי ביהודה זניק מסי: 5382/09

- 1 הן מהזכ"דים והן מעדות הנאשם בפנינו ניתן להתרשם באופן ברור כי הופעל כלפיו לחץ משמעותי
- 2 הנוגע לבני משפחתו. כבר בחקירתו הראשונה (זכ"ד מיום 19/10/09) סיכר הנאשם כי אביו נפטר
- 3 ואמו ואחותו נתונות תחת אחריותו כמו גם כבוד אחותו מנאל ובעלה ג'ומעה (סעיפים 21, 24 ו-39
- 4 לאותו זכ"ד).
- 5 בתאריך 1/11/09 בעולה מהזכ"ד שערך אנדי, ניתן לנאשם לראות את אחיו יושב בחדר חקירה
- 6 ומשוחח עם חוקר.
- 7 בזכ"ד מיום 17/11/09 שעה 10:20 בסעיף 36 נאמר לנאשם כי "חבריו ממשיכים להיחקר שכן הוא
- 8 בוחר לשתוק בחקירתו ולסבך לא רק את חקירתו הוא, אלא חקירתם של הנוספים הקשורים עמו
- 9 בפעילותו".
- 10 כאן יש לזכור כי בין הנחקרים גם אחיו של הנאשם, ובמובלע אומרים לו חוקריו כי שתוקתו
- 11 משפיעה גם על משך חקירת האת.
- 12 בזכ"ד מיום 18/11/09 שעה 14:30 שוב עולה "על השולחן" אחיו של הנאשם (סעיף 14) דבר המביא
- 13 את הנאשם לומר מיד שאחיו אינו קשור לדבר כלשהו (סעיף 15 לזכ"ד).
- 14 בזכ"ד מיום 19/11/09 שעה 09:40 נרשם בסעיף 23 מפי הנאשם "כי המחשבה כי גוים למעצרים של
- 15 חבריו שנמצאים כעת בתאים קשה לו", ובעקבות זאת הוא אף מתחיל לבכות.
- 16
- 17 כמו כן הופעל על הנאשם לחץ שהתבטא באיומים כי יופץ במקום מגוריו בעזריה כי הוא משתייך.
- 18 עניין זה החל עוד כשהייתי בלצ' בצנף 5, והמשיך גם בפני חוקרי השב"כ. ביטוס לכך ניתן למצוא
- 19 בזכ"ד מיום 24/11/09 שהובא לעיל בו עולה כי הנאשם היה כעוס, התפרץ על חוקריו ואמר לחם
- 20 כי בכל עזריה חושבים שהוא משתייך.
- 21 המשמעות של מי שנחשב משתייך בחברה בה חי הנאשם הייתה ברורה, ובכלל זה הסיכון הנובע
- 22 לחייו. יתר על כן הנאשם העיד על הבידוד החברתי בה נזנחה אימו ומשפחתו הקרובה אותה ייתס
- 23 לשב"כ.
- 24
- 25 מצוקתו של מי שהיה נתון בחקירה תקופה המצטברת ל-40 יום, במהלכה אף ככל הנראה הוכה,
- 26 הינה גדולה מאוד. כאשר אדם כזה צריך לבחור בין מצוקת בן משפחה הנתון במעצר, ויתרה מזו,
- 27 כשהוא שומע שגם אחותו נמצאת ניזוקה מהעדר שיתוף הפעולה שלו עם חוקריו, ניזון לשער כי
- 28 הלחץ בו הוא נתון הינו כבד ממש. ביטוס משפט זה מנוסח ומכיר היטב את אורח החיים
- 29 הפטריארכאלי-מגוון בחברה הערבית באזור, ואת ההשלכה הקשה שיש להחזקת אישה בכלא על
- 30 כבוד המשפחה ועל כבוד הגברים שמופקדים על שלומה. אנו שוכנעו כי לנאשם, שמופקד ואחראי
- 31 על שלום בני משפחתו על פי המקובל בחברה בה הוא חי ומתגורר, הייה זה בבחינת לחץ שלא ניתן
- 32 לעמוד בו, ושמצטבר למסכת לחצים ארוכה בה הייה נתון קודם לכן. רצונו של הנאשם כי בראשית
- 33 החקירה מיום 30/11/09 בה הודה יהיה נוכח אחיו, מלמדת על הצורך שלו לראות לבן משפחתו
- 34 כי הנה הוא מודה ובכך הוא מסייע לשחררו וחטרת הנטל של המעצר מהאח ומאחותו. הצורך

תיק מס': 5382/09

בית המשפט הצבאי ביהודה

תאריך: 30/11/11

- 1 הזוה של הנאשם מלמד בראש ובראשונה כי המניע חדומינטגי לחודאתו היה חששו לבני משפחתו -
 2 חשש שכאמור נוצר והתעצם בשלב האחרון בחקירה ממושכת שכללה גם אפיזודה אלימה.
- 3 ראש צוות החקירה טען כי אחיו של הנאשם פנה מיוזמתו לחוקרי השב"כ וביקש לשכנע את
 4 הנאשם להודות. אנו סבורים כי גם אם היוזמה באה מצידו של אחיו של הנאשם, ברור כי גורמי
 5 החקירה ידעו זאת. הם ששלטו במצב ועשו בכך שימוש לצורך החקירה. אנדי העיד בחקירתו
 6 הראשית כי הנאשם מסר את הודאתו לאחר ששוכנע על ידי אחיו לעשות כן, ולדבריו היה הדבר
 7 ביוזמת האח. לדברי החוקר אלישע, היה ברור לאחיו של הנאשם כי אם הנאשם לא ידבר הוא
 8 (האח) יסתבך. זכ"ד החקירה של אחיו של הנאשם בידי אלשע הוגש לנו בידי הצודים, וממנו
 9 עלה בבירור כי נאמר לאחיו של הנאשם שהוא בבחינת חשוד כל עוד הנאשם אינו משתף פעולה
 10 בחקירתו, ודבר זה הודגש בפניו מספר פעמים (בזכ"ד עצמו זה נרשם כדבר שנאמר יותר מפעם
 11 אחת). הימנעותו הברורה של אלשע מלענות באופן ישיר לשאלת ההגנה האם נאמר לאחיו של
 12 הנאשם כי אם הנאשם לא יודה האח יסתבך, ואמירה מיתממת כי "זה לא נאמר", כשהיא
 13 מצטרפת לשאר הראיות בנושא, הובילה אותנו למסקנה הברורה והחד משמעית כי חוקריו של
 14 אחיו של הנאשם הובילו אותו כחלק מקו החקירה להבין כי עליו לגרום לנאשם לדבר אחרת הוא
 15 עצמו יסתבך. איננו סבורים כי ניתן לנתק בהקשר זה בין מעשי האח לבין גורמי החקירה, שכן
 16 אחיו של הנאשם הובל למעשה למסקנה בלתי נמנעת מבחינתו כי עליו לפעול בעצמו על מנת לגרום
 17 לכך שהנאשם יודה.
- 18 ניתן לטעון כי אחיו של הנאשם אינו גורם חקירתי ועל כן אין לראות במעשי האח כגורם המשפיע
 19 על שלילת הרצון החופשי של הנאשם. אין בידינו לקבל טענה זו. במסגרת החקירה באים במגע עם
 20 נחקר גורמים שונים. גורמים אלה יכולים להיות סותרים, שוטרים וחוקרי שב"כ, אך גם מדובבים
 21 ואסירים אחרים. השליטה במהלך החקירה בנוגע למי בא במגע עם הנחקר היא של גורמי
 22 החקירה. גורמי החקירה היו מודעים להשפעה אפשרית של מי שבא עמו במגע, ואיפשרו את
 23 הפעלתה של השפעה זו. במקרה כגון זה, גם אם מי שהפעיל לחץ שהוביל לשבירת רוחו של נחקר
 24 באופן ששלל את רצונו החופשי אינו גורם רשמי, יש לראותו לצורך זה כחלק ממהלך החקירה.
 25 במקרה שלפנינו, אנו יכולים לקבוע כי אחיו של הנאשם הפך, במוזע או שלא במוזע, לדם
 26 תארוכה של חוקרי השב"כ, ואין לראות אותו שונה מכל מדובב הפועל עם גורמי החקירה ומשכנע
 27 אדם לחודות. פעולת אחיו של הנאשם שנעשתה כחלק אינטגרלי של החקירה, נועדה להפעיל לחץ
 28 כבד על הנאשם על מנת שיוודה, והובילה בסופו של דבר לשבירת רוחו של הנאשם באופן שהדברים
 29 שמסר, גם אם הם אמת, (נמסרו שלא באופן חופשי ומרצון (והשוו עניין ע"פ 1301/06 עזבן המנוח
 30 אלום ז"ל נ' מדינת ישראל).
- 31 נעיר, למעלה מן הדרוש, כי תמחונו על כך שאחיו של הנאשם לא הובא לעדות בפנינו, בשים לב לכך
 32 כי על פי עדי התביעה, דובר בגורם המכריע להשגת הודאתו של הנאשם. עם זאת, לאור מסקנותינו
 33 מן התומר המצוי בפנינו, החלטנו להותיר את שאלת המשמעות הראייתית של אי הבאתו בצריך
 34 עיון.
- 35 עוד נציין כי איננו רואים לכון להפריד בין שלבי החקירה השונים, או בין החקירות בשב"כ
 36 לחקירות במשטרה. בחקירה שלפנינו השתכנענו כי השליטה בכל מהלך החקירה, מראשיתה ועד
 37 סופה, הייתה בידי השב"כ. שליטה זו נגעה גם לפעולות חקירה שנוצרו על ידי השב"כ, וכללה גם

תאריך: 30/11/11 בית המשפט הצבאי ביהודה תיק מס': 5382/09

1 את הפגשת הנאשם עם אחיו ואת השפעת האח על הנאשם, והתפרשה גם לשלב בו היה הנאשם
2 בפני חוקרי המשטרה. החוקרים עשו שימוש בזכריו של חוקר השבי"כ לצורך ניחול החקירה
3 שלהם וגביית האמרה המשטרתית, והתרשמו כי הם למעשה המשך ישיר לחקירת השבי"כ. אין
4 מדובר במקרה זה בחיץ בין החקירות. על כן השפעת חקירת השבי"כ על רצונו החופשי של הנאשם
5 חלה ומשליכה באופן ישיר ומובהק גם על הדברים שמסר הנאשם לחוקר המשטרה
6 כפי שצוין כבי השופט הנדל בעניין אל סיד וע"פ 1776/06 אל סיד נ' מדינת ישראל בפסקה 11
7 לפסק דינו.

8 "יש להחיל מבחן של קשר סיבתי בין אמצעי הפסול שננקט בהודאה
9 שנמסרה לבין ההודאה האחרת לגביה לא ננקט אמצעי פסול. קיומו של
10 קשר סיבתי עשוי ללבוש צורות שונות. למשל, "הפסול הנמשך" נובע
11 בעיקר בשל השפעתו של הפגם בחקירה על מצבו הנפשי של הנחקר, עד כדי
12 שלילה בפחול של בחירה מרצון גם בהמשך. דוגמא לכך – נקיטת אלימות
13 כלפי הנחקר המותירה אותותיה גם בחקירה מאוחרת יותר, אף שלא
14 ננקטו בה אמצעי פסול. דוגמא אחרת, "הפסול הנמשך" נובע בעיקר בשל
15 השפעתו של הפגם בחקירה על שיקולי הנחקר. זוהי כמעט טענה שבהגיון.
16 כך בעניין אלום, בו נקבע כי השפעת הפדובב על אלום שלא לחתייץ עם
17 עורך דינו בשל אי התאמתו לתפקיד, ממשיכה לתול על חודאות מאוחרות
18 יותר שניתנו לפני המשטרה. הוא שוקל את שיקוליו, אך החקירה
19 "המזוהמת" הכניסה שיקול שגוי-פסול, שמכריע את הכף. כשתי
20 הדוגמאות יש לערוך בדיקה פרטנית של הנחקר, אך הדוגמא הראשונה
21 תתמקד יותר במצבו הנפשי של הנחקר, בעוד הדגש בדוגמא השניה יושם
22 על הפגם בחקירה".

23 העובדה כי הנאשם הודה בפני חוקר המשטרה יום לאחר שהודה בפני חוקר השבי"כ, אינה מנתקת
24 את השפעתו ואמצעים שננקטו כלפי הנאשם במהלך החקירה, אלא משתלבת לכדי מסכת אחת.
25 בשלב בו נשברה רוחו של הנאשם, לא היה זה משנה אם הוא מספר את הוברים לחוקר שבי"כ או
26 לחוקר משטרה. הנאשם סיפר במשטרה את מה שסיפר בחקירתו בשבי"כ, וניסדר חזמה. הצורך
27 שלו להודות לא נבע מרצון חופשי, אלא מחששו למשפחתו. הפגם הזה נותר נוכח בכל החקירות
28 המשטרתיות. החשש של הנאשם לפגיעה במשפחתו לא נעלם בשלב החקירה המשטרתית, ולנו
29 ברור כי הנאשם לא ראה הבדל מהותי כלשהו בין החקירה אותה עבר בשבי"כ לבין החקירה אותה
30 עבר במשטרה.

31 שונה הדבר מעניין עבאס אל סיד שם נקבע כי לא רק שחלף פרק זמן של יומיים בין החקירה
32 בשבי"כ לחקירת המשטרה במהלכה יכול היה לנוח ולהתרענן, אלא שהנחקר שם התנהג באופן
33 עצמאי תוך הפגנת שליטה במהלך החקירה המשטרתית באופן חמבסס כי ניתן להפריד בין סוגי
34 החקירות ולדון בכל אחת בצורה עצמאית.

35 בעניינו, קיים קשר סיבתי מובהק בין הודאתו של הנאשם לבין הפסול שננקט בחקירה.

36

תיק מס': 5382/09

בית המשפט הצבאי ביהודה

תאריך: 30/11/11

- 1 עניין נוסף נוגע לטענות הנאשם דפנינו כי לא הודה ברור לנו כי הנאשם אכן אמר את הדברים
- 2 שנרשמו בזכ"ד השב"כ ובאמרת המשטרתיות לחוקריו איננו סבורים כי המדובר בזיוף פרי
- 3 החוקרים, אלא בדברי הנאשם עצמו – גם אם נאמרו לאחר שרוחו נשברה.
- 4 כיצד לפיכך יש לחתייחס להכחשתו בפנינו כי הודה? אנו סבורים כי יש לערוך בנקודה זו פליגין
- 5 דיבורא. הנאשם לא עשה עלינו רושם של אדם מתוחכם. מבחינתו נעשה לו עוול בלחץ הכבד
- 6 שהופעל עליו בחקירה. הדרך שלו להתמודד עם עוול זה היא הכחשה מוחלטת של אמירת
- 7 הדברים, ולא אישור מסירתם תוך העלאת הסייג כי ניתנו שלא באופן חופשי ומרצון. דווקא בגלל
- 8 שהנאשם אינו אדם מתוחכם, איננו סבורים כי יש לראות בהכחשה זו כחלק ממסכת שקויט
- 9 רצופה, אלא כאמירה שאמנט אינה נכונה והיא כשלעצמה שקרית, אך נועדה בעיקר להרחיקו
- 10 מדבר עבירה. אין באמירה זו כדי להשפיע על מכלול התרשמותנו מעדותו בפנינו, להבדיל מוזעיד
- 11 האמינות לטענה ספציפית זו.
- 12 בע"פ 5746/93 דהאש ואחידי נ' מדינת ישראל, תק-על (1/94), 291, עמ' 293 נאמרו בהקשר זה
- 13 הדברים הבאים היפים גם לענייננו:
- 14
- 15 *"אין אני שוכח, כי המערער לא זו בלבד שלא העלה מטעמו טענת צידוק,*
- 16 *אלא שתכחיש יריות כלפי סאבר וסכרי. ברם, לשיטתי, אין בכך כדי לחסום*
- 17 *את הדרך בפני בית המשפט, בנסיבות שבהן מצטיירת מחומר הראיות חגנת*
- 18 *צידוק, מלבחון האפשרות להנות את הנאשם מהגנה זו; ובמיוחד כך חס פני*
- 19 *חדברים, כאשר קו ההגנה שנבחר על-ידי הנאשם מונע ממנו העלאת הטענה*
- 20 *מיוזמתו כבמקרה דנן"*
- 21 לפיכך, גם אם קו ההגנה שנקט על ידי הנאשם בעדותו בבית המשפט היה הכחשה גורפת כי כלל
- 22 הודה, אין בכך כדי למנוע מבית המשפט שנחשפה בפניו החמונה הראייתית הרחבה יותר, להעלות
- 23 ולבחון טענות זנטא שהועלו מלכתחילה על ידי הנאשם, ובמידה ואלו הוכחו לפסול את הודאות
- 24 הנאשם.
- 25
- 26 **ההכרעה במשפט הזוטא**
- 27 שוכנענו כי הנאשם עבר חקירה קשה. ייתכן כי הוא עצמו היה נחקר רגיש מוזרזיל (כך גם תאר
- 28 זאת המכונה ברודי, שהיה הממונה על החקירה), אולם החקירה באופן אובייקטיבי לא הייתה
- 29 קלה. על הנאשם הופעל לחץ כבד להודות. בכלל זה ניתן היה לו להבין, באופן חוזר ונשנה, כי כל
- 30 עוד לא יודה לא תסתיים חקירתו, ואף ייתכן כי הימנעותו מלהודות תביא למעצרו המנהלי אף
- 31 לאחר סיום מאסר שייגור עליו.
- 32 הנאשם היה נתון בשלב מסוים של החקירה לתקיפה אלימה, והוא הוכה בזמן שהותו באגף 5.
- 33 למרות זאת בשלב זה הנאשם עדיין לא נשבר והמשיך להכחיש. "הקש האחרון" היה דרישת אחי
- 34 של הנאשם ממנו כי יודה על מנת שהאח יוכל להשתחרר כמו גם אחותו של הנאשם. פניית אחי
- 35 של הנאשם לא מעשתה מיוזמתו העצמאית. ניתן לו להבין בידי חוקריו כי כל עוד הנאשם לא יודה
- 36 הוא עצמו יסתבך וחקירתו תימשך, ולמעשה הובילו אותו באופן מתבקש לפעול בעצמו על מנת

תלין מסי: 5382/09

בית המשפט הצבאי ביהודה

תאריך: 30/11/11

1 לשבור את התנגדותו של הנאשם מלהודות. בכך שימש האח כידם הארוכה של החוקרים, ובסופו
2 של דבר, כך גם על פי עדותו של המכונה אלישע, עניין זה הוא שהוביל למתן ההודאה.
3 הנאשם, אשר משפחתו וכבוד משפחתו מופקדים בידו, נשבר בשלב זה, וחודה על מנת שאחיו
4 ואחותו לא ייגזקו מהכחשתו.
5 אופי חקירה זה – איזמים בחקירה ללא סוף, הפעלת אלימות בעת שחותו של הנאשם באגף 5,
6 האיזמים על משפחתו, האיום בהפצת ידיעה כי הוא משתייך, והפעלת האח על מנת שישבור את
7 רוחו של הנאשם הינם אמצעים שבוזאי באופן מאסר מהווים פגיעה בזכויותיו של הנאשם
8 ופגיעה ברצונו הטוב והחופשי. אנו סברנו כי יש בהשתלשלות חקירות זו כדי לעורר לכל הפחות
9 ספק סביר ואף יותר מכך, שמא אמרות הנאשם ניתנו שלא באופן חופשי ומרצון.
10 הפסול בחקירה כאמור לעיל התפרש על פני כל שלבי החקירה, היינו: גם על שלב מסירת האמרות
11 המשטריות. הפגם בחקירה המשיך לרחף מעל הנאשם והמשיך לשלול את חרצון האוטונומי שלו
12 ועל כן יש לראות בכלל החקירה כרצף אחד, שכל האמרות שנבנו בו אינן חופשיות.
13 לפיכך, איננו רואים מנוס מהקביעה כי כל אמרותיו של הנאשם אינן קבילות כיוון שלא התמלאו
14 תנאי סעיף 12 לפקודת הראיות.
15 משכך רואים אנו עצמנו פטורים מדיון בפסילת האמרות בהתאם לדוקטרינת הפסילה הפסיקתית
16 שנקבעה בעניין יששכרוב (ע"פ 5121/98 יששכרוב נ' התובע הצבאי הראשי, פ"ד סא(1) 461) ודאי
17 שאין אנו צריכים להתייחס למשקל האמרות (שהיה ראוי לראותן כנמוך ביותר אם לא אפסי אף
18 לו היו קבילות).

הראיות בתיק העיקרי

19
20 לאחר שפסלנו את אמרותיו של הנאשם, נותר לנו לבחון את הראיות האחרות שהוצגו בפנינו.

עדותו של נאצר נצראללה

21
22
23 עד זה הכחיש היכרות עם הנאשם וטען כי הוא ידע שהנאשם עובד בהסעות ומדי פעם עשה שימוש
24 בשירותיו בהקשר זה. העד הכחיש את המצוי באמרתו המשטרית וטען הוא אמלפבית, אינו
25 יודע לקרוא ולכתוב כלל וחתמתו אינה מתנוססת על האמרה. כשנשאל לגבי תיק עם אמליח עליו
26 סיפר בחקירתו טען כי מצא תיק בפח אשפה ובו ראה אקדח. הוא אמנם פנה לנאשם כיוון שזה
27 עובד בהסעות, אך הנאשם סירב לקחתו, ולבסוף החביאו ליד בלתו של חדר עיוש. העד נדרש
28 לחסיד את הפגור בין דבריו לבין אמרתו בה מסר כי הנאשם מסר לו את התיק עם האמליח והוא
29 (העד) העביר את התיק לחדר עיוש. העד טען כי כל מה שרשום באמרה אלה דברים שהמדובבים
30 אמרו אותם ושלחו לחוקרי השב"כ והוא לא קשור לעניין זה.
31
32 העד נשאל כיצד הוא מסביר כי גם חדר עיוש מאשר את הדברים שנכתבו באמרה המשטרית
33 וענה כי כלל אינו מכיר את חדר עיוש. לטענתו כל מה שרשום הוא פרי המצאת החוקר והמדובבים
34 והוא לא אמר את הדברים.

תיק מס': 5382/09

בית המשפט הצבאי ביהודה

תאריך: 30/11/11

1 עדותם של חוקרי נאצר נצראללה

2 את אמרתו הראשונה של נאצר נצראללה גבו השוטר ראדי חטיב. הוא מסר כי בכל חקירה הוא
3 טהג להזהיר את הנחקר, לחסביר לו את החשדות נגדו ולאחר מכן הנחקר מוסר את דבריו והוא
4 רושם כל דבר. בסוף העדות הנחקר עובר עליה וחוזם. לטענתו, נאצר נצראללה מסר לו כי הוא
5 חלש בקריאה וכתובה והוא רשם זאת. העד שלל בכל תוקף את הטענה כי הדברים הרשומים
6 באמרה לא נאמרו מפיו של נאצר ומסר כי כל הדברים הרשומים נאמרו על ידו של נאצר, והוא
7 רשם אותם מיד עם אמירתם. העד הוסיף כי נאצר לא התלונן על חקירתו בשב"כ ולא היו אירועים
8 חריגים בחקירתו, אחרת הדבר היה מתועד על ידו ומועבר חלאה.

9 את אמרתו השנייה של נאצר נצראללה גבה השוטר חדר מוצטפא. החוגה הסכימה להגיש את
10 האמרה שגבה עד זה ללא חקירה נגדית, ומכאן שיש להסיק שגם החוגה אינה חולקת על נסיבות
11 גביית האמרה או על עצם אמירת הדברים על ידי נאצר בפני החוקר המשטרה.

12 נאצר נחקר בשב"כ על ידי המכונה אנזי. זה שלל כל אפשרות כי הדברים הרשומים בזכ"ד הומצאו
13 על ידו וטען כי הדברים נאמרו מפיו של נאצר. הוא אף טען כי חקירת נאצר התנהלה באווירה
14 טובה יחסית, ללא אירועים חריגים או תלונות של אלימות.

15 המכונה שמעון חקר אף הוא את נאצר, ומסר כי האווירה עם נאצר בחקירה הייתה אווירה חיובית
16 מאוד ובסופה אף ביקש נאצר לנשק את חוקרו וחודח על היחס לו זכה בחקירה ועל כן טענותיו של
17 נאצר אינן נכונות.

18
19 אמינות עדותו של נאצר נצראללה

20 עד זה לא עשה עלינו רושם אמין. ניכר היה ניסיונו לחימוע מלהפיל את הנאשם בדבר כלשהו
21 ולהרתיק גם את עצמו מעבירות כלשהן. ניתן לראות כי בתחילת עדותו הוא טען כי כלל אינו מכיר
22 את הנאשם, ולא היה בינו לבין הנאשם "שום דבר", אולם לאחר מכן מסר כי כשמצא בפח אשפה
23 תיק עם נשק פנה לנאשם שסירב לקבלו. לא ברור מדוע אדם "המוצא" תיק עם נשק, יפנה לאדם
24 אותו כלל אינו מכיר ויבקש למסור לו את התיק. כשנדרש להסביר מדוע פנה לנאשם אם אינו
25 מכירו, ענה כי מדי פעם התקשר לנאשם לצורך הסעות.

26 גם לגבי חדר עיוש גרסתו של נאצר נצראללה הייתה מתפתחת ולא עקבית. בתחילה מסר כי חם
27 שכנים. בשלב מאוחר יותר בעדותו הוסיף כי הוא נהג לשבת אצל חדר עיוש לשתות איתו קפה
28 ולעשן חשיש. אולם כשטאמר לו כי גם חדר עיוש מאשר מצידו את קבלת התיק עם הנשק ממנו,
29 לפתע טען כי כלל אינו מכיר אותו. כשהבין כי טענה זו אינה מתיישבת עם הדברים שמסר קודם
30 לכך טען כי חוזר עיוש שכן שלו ולא מעבר לכך והוא לא מכיר אותו מקרוב.

31 ניתן לסכם ולומר כי עדותו של נאצר נצראללה בפנינו הייתה לא אמינה ואין ליחס לה משקל
32 כלשהו. לעומת זאת, לאמרותיו המשטרותיות מן הראוי ליחס משקל מלא. המדובר באמרות
33 סדורות, בעלות הגיון פנימי, וחשוב מכך, הן נתמכות בראיות חיצוניות. הן בתאור הדברים כפי
34 שמסר חדר עיוש, והן בעובדה שבתיק שנמצא בשטח ואותו הסביר חדר עיוש לכוחות הביטחון
35 נמצאו בנוסף לאקדח גם שני מטעני צינור, בדומה לדברים שמסר נאצר באמרה.

תיק מס': 5382/09

בית המשפט הצבאי ביהודה

תאריך: 30/11/11

1 להכדיל מאמינותו הנמוכה של נאצר, גובה אמרתו הראשונה עשה רושם אמין, ושוכנענו כי
 2 הדברים הרשומים באמרה נאמרו על ידו של נאצר ולא הומצאו על ידי גורם כלשהו כפי שטען
 3 בפנינו. לא למותר לציין כי גובה אמרתו השנייה של נאצר כלל לא נחקר על ידי ההגנה ואמרתו
 4 חוגשה ללא חקירה נגדית של גובה האמרה, דבר שיש בו לחזק את חרושם שלנו מעדותו של נאצר
 5 נצראללה בפנינו ומצדיק גם הוא את העדפת האמרות על פני העדות בבית המשפט.
 6 לחתרשמותנו, גם חוקרי השב"כ שהעידו בפנינו מסרו אמת באמרם כי הדברים המופיעים בוכ"די
 7 החקירה נמסרו מפיו של נאצר.

9 עדותו של עבדאללה מוכתסב

10 עד זה מסר כי הנאשם והוא שכנים וחברים. לטענתו, לא עשה דבר עם הנאשם נגד ביטחון האזור.
 11 העד לא התכחש כי בחקירתו במשטרה מסר דברים שונים בתכלית, המפלילים אותו ואת הנאשם
 12 בביצוע עבירות נגד ביטחון האזור. עם זאת מסר, כי הדברים נאמרו בעקבות לחץ שהופעל
 13 בחקירתו. לטענתו היה במצב נפשי רעוע בעקבות פטירת אמו, חוקרי עשו בכך שימוש ואמרו לו
 14 לאשר את הפעילות שאינן כבר הודה בה, והוא הסכים לחזור ולאשר אחר חוקריו את הדברים.
 15 הוא מסר כי אף שהודה, הדברים הללו לא התרחשו מעולם וכל מה שגרשם למעשה הוכתב לו
 16 ונאמר על ידי החוקרים. הוא הופתע לגלות לאחר מכן כשפגש את הנאשם בהמשך החקירה כי
 17 האחרון כלל לא הודה ולא הפליל אותו כפי שחשב. לטענתו, אף שביקש לערוך עימות עם הנאשם
 18 לא איפשרו לו זאת. העד מסר כי הלחץ שהופעל עליו כלל איזמים וצעקות אולם לא היכו אותו.
 19 האיזמים שהושמעו כלפיו לטענתו בחקירתו בשב"כ היו שייאסר לתקופה של 20-30 שנה ויפצו
 20 עליו שמועה כי הוא משתייך במשטרה טען העד כי חוקר בשם ראדי אמר לו "בוא נסיים את
 21 החקירה" וביקש ממנו לאשר את הדברים שמסר בשב"כ והוא יתן לו לדבר עם משפחתו. לטענת
 22 העד הוא סיפר לשוטר ראדי על כך שבשב"כ איימו עליו ולחצו עליו. כשנשאל כיצד הוא מסביר כי
 23 בהתאם לאמרתו נמצאו גם ראיות חיצוניות כמו נשק שהוחזק במסתור וכדומה, ענה כי אין לו מה
 24 להסביר והוא אינו יודע על מה מדובר.

25 בחקירתו הנגדית מסר כי לא עיין כלל בהודעתו לפני שחתם עליה אף שהיא כתובה בערבית.
 26 לדבריו אינו קורא היטב ערבית אף שהוא יודע לקרוא. לטענתו, לא נאמר לו שעליו לקרוא את
 27 האמרה אלא רק שעליו לחתום וכך עשה. הוא הוסיף כי לא נאמר לו על זכותו להיוועץ בעויד אלא
 28 נמסר לו שהוא מנוע פגישה עם עויד או הצלב האדום. הוא לא קיבל דף זכויות, והחוקר שמעון
 29 אמר לו שיש לו סמכות להחזיק אותו 180 יום במעצר. עוד מסר כי נאמר לו שאם יפליל את
 30 הנאשם יזכה להקלה בעונש וכלשונו: "אם תגיד שביצעתם את הדברים ביחד בדיוק איך שאימן
 31 מספר אותם, הוא יקבל עונש יותר גבוה ממך אנתנו גם נעזור לך ונגיד את זה באולם בישיב
 32 שאתה עוזר לנו בחקירה וביהמ"ש יתחשב בזה ואתה תקבל עונש מופחת מזה של אימן כי אימן
 33 גם ככה הולך לקבל את חלקו".

34 לטענתו של העד, חשש מאוד לשלמו לאחר שנאמר כי יפצו עליו שהוא משתייך כי ראה כיצד
 35 יפשוטו את עורם של משתייכים ולכן בחר למסור לחוקרים בדיוק מה שהם רצו, וזה להפליל את
 36 הנאשם. העד אף תיאר אירוע עליו שמע לפני אדם בשם גומעה שהוא גיסו של הנאשם היכה את
 37 אחותו של הנאשם ברחוב, ואז לפי השמועה הנאשם ירה על האוטו של גומעה.

וניק מס': 5382/09

בית המשפט הצבאי ביהודה

תאריך: 30/11/11

- 1 העד מסר כי אימו אושפזה כשמוע לפני החקירה במצב קשה עקב מחלת הסרטן, ונפטרה בתאריך
2 6.2.10
- 3
- 4 **עדותם של חוקרי עבדאללה מוכתסב**
- 5 חוקר המשטרה ראדי חטיב מסר כי גבה את שתי אמרותיו של עבדאללה. לטענתו, הזהיר את
6 עבדאללה כחוק, וגבה את אמרתו מפניו. הוא שלל מכל וכל את הטענה כי אמר לעבדאללה שישיים
7 את החקירה והוא ייתן לו לשוחח את משפחתו וגם שלל את הטענה כי נאמר לו מפני עבדאללה כי
8 אימו עליו בחקירת השב"כ. לטענתו, אם היה הדבר קורה, היה מתעבד זאת ומעביר הלאה. הוא גם
9 ציין כי מסר לעבדאללה על זכותו לחיוועץ בעויד והדבר אף נרשם בעדות עצמה. לטענתו לא זכר
10 פרט כלשהו לגבי מצבה הרפואי של אמו של עבדאללה.
- 11 חוקר השב"כ שמעון שחקר את עבדאללה העיד גם הוא ביחס לחקירתו ומסר כי עבדאללה הובא
12 לחקירה ביום 12.11.09, והואשם בחשדות המיוחסים לו, ניתנה לו הפסקה של כשעה, ולאחר
13 הפסקת צהריים המשיכו בחקירה. הוא זכר כי עבדאללה התלבט במשך כשעהיים במהלכם כמעט
14 לא דיברו ולאחר מכן החליט לספר את מה שהיה. המכונה שמעון הכחיש כי איים או צעק על
15 עבדאללה. לטענתו, האווירה בחקירה הייתה טובה, למרות שעבדאללה היה טעון באמוציות
16 מעצם זה שהוא הודה חודאח משמעותית. שמעון עמד על כך שהדברים נרשמו מפיו של עבדאללה
17 ולא הומצאו על ידו, הכחיש כי תבטיח הבטחות כלשהן לעבדאללה ואף ציין כי אמנם עבדאללה
18 שאל אותו לכמה זמן יישפט אולם ונשובתו הייתה כי זו לא עבדה שלו בתור חוקר שב"כ וחשופט
19 בבית המשפט הוא שיחליט על כך (זכ"ד מזם 12.11.09 שורות 66-67).
- 20 שמעון הוסיף כי במהלך החקירה עבדאללה כובד בשתייה חמה, בפירות ובסיגריות, דבר המעיד
21 על האווירה הטובה כמו גם על כך שעבדאללה לא היה כבול לכסא כפי שטען. הוא הכחיש כי אמר
22 שיחזקו שמועות כי הוא משת"פ, או כי יש לו סמכות להתזיק אותו 180 יום.
- 23 החוקר שמעון אישר כי אמר לעבדאללה כי הנאשם הודה והפליל אותו למרות שעובדה זו לא
24 הייתה נכונה וציין כי זו בעיניו מניפולציה חקירתית לגטימית. הוא הכחיש דרישה של עבדאללה
25 לקיים עימות עם הנאשם ומסר כי אם הייתה כזו היה מתעב זאת בזכ"ד. הוא אישר כי עבדאללה
26 סיפר לו על מצבת הרפואי של אמו שהייתה חולה בסרטן הקיבה אולם טען כי לא נעשה ניצול
27 המצב של עבדאללה בחקירה ומלל לא ידע שאמו של עבדאללה אושפזה.
- 28 חוקר השב"כ אנדי מסר כי חקר את עבדאללה פעם אחת ושלל כל טענה של אלימות או לחץ נפשי,
29 או אימים מסוג כלשהו. עם זאת, לא הכחיש כי במהלך חקירה יש הרמות קול של חוקרים ושל
30 נחקרים.
- 31 **העדות האמרות על פני העדות בבית המשפט**
- 32 לאחר ששקלנו והתרשמנו מעדותו של עבדאללה מוכתסב מויד, ומעדותו חוקרו מאידך, הגענו
33 לכלל מסקנה כי יש להעדיף את אמרותיו המשטרותיות של עבדאללה על פני עדותו בפנינו.
- 34 ניכר היה שעבדאללה מנסה להגן על הנאשם ולכן טען כי המציא הכל לבקשת חוקרו. טענותיו
35 כלפי החוקרים נשללו באופן נחרץ על ידם ואף הדברים הורשומים במסמכי החקירה – זכ"דים

תאריך: 30/11/11 בית המשפט הצבאי ביהודה תיק מס': 5382/09

1 ואמרות משטריות - תומכים בדבריהם. נרשם באמרות שנכתבו בשפה הערבית כי הוא הוזהר
2 כדיו, ואף נרשמה זכותו להיוועץ בעו"ד. טענתו כי לא קרא את הדברים כי לא נאמר לו לקרוא
3 נראית לא אמינה, מה גם שעבדאללה עצמו לא טען כי מנעו ממנו לקרוא. טענתו בדבר לחץ רב
4 שהופעל עליו אינם מתיישבים עם העובדה שהודה כמעט מייד, ביום הראשון לחקירתו, וכאשר
5 אגב החקירה הוא מכובד בשתייה, פירות וסיגריות. לא מצאנו לכאן לפקפק באמינות הדברים
6 הרשומים בוכ"ד והמעידים על כן שהאווירה בחקירה הייתה ככלל טובה.

7 יתר על כן, דבריו של עבדאללה לחוקרו מתיישבים עם ראיות חיצוניות ובכלל זה בכל הקשור
8 לאמלי"ח אותו הסגיר חדר עיוש.

9 לנוכח התרשמותנו השלילית מעדותו של עבדאללה לפנינו, הוולטנו להעדיף את אמרתו על פני
10 עדותו בבית המשפט.

12 ראיות שהוגשו בהסיכמה

13 חוגשו לעיונו ראיות נוספות שיש בהן כדי להשפיע על מידת המהימנות שיש להעניק לעדויות של
14 נאצר נצראללה ושל עבדאללה מוכתסב. בראש ובראשונה מן הראוי להפנות לאמרותיו של חדר
15 עיוש, המתאר את כלי הנשק בו עשו הנאשם ועבדאללה שימוש, וכן לדו"ח הסגרת האמלי"ח
16 המתאר כיצד הוביל את גורמי החקירה למקום מסתור בו היה הנשק. לאחר בדיקה של כלי הנשק
17 בו מדובר, אקדח מסוג סטאר, נקבע בתווך דעת מז"פ כי המדובר בכלי הנשק ממנו נורה תרמיל
18 שנמצא בזירת העבירה המתוארת בפרט האישום חששה העשר, באופן המתאים לפרטים שמסר
19 עבדאללה אודות האירוע. אמרתו של חדר עיוש משתלבת היטב בסיפור המעשה כפי שמתואר על
20 ידי עבדאללה מוכתסב ומשלימה אותה. העובדה כי מלבד אמרתו של חדר עיוש אף נמצא אמלי"ח,
21 ואמלי"ח זה נקשר לממצאים שהיו בזירת העבירה, מובילים למסקנת החד משמעית כי אמרתו של
22 חדר עיוש אמינה ביותר, וגם הדברים המתוארים על ידי עבדאללה באמרותיו הינם אמינים.

23 כאן המקום לומר כי מסכת ראיתית זו הינה מסכת שלמה, כשכל ראיה משתלבת ברעותה ומהווה
24 חיזוק ראיתי משמעותי המשליך על האמינות הגבוהה שיש לייחס לראיות אלה. עוד יש לומר כי
25 גם כאשר אמרתו של עבדאללה מוכתסב היוותה ראיה יחידה לאירוע מסויים, הרי שלא ראינו כל
26 מניעה מלהרשיע בהסתמך עליה שכן לאמרתו של עבדאללה בכללותה ישנם חיזוקים רבים -
27 באמרות חדר עיוש ובאמלי"ח שהוסגר.

28 עוד חוגשו לעיונו אמרות של עדים חנוצעים לאירועים אחרים - עדים המתוארים את שהתרחש
29 באותם האירועים אף שאינם קושרים ישירות את הנאשם.

30 לא מצאנו לכאן לפקפק באמינות העדויות האחרות, שאף התגנה לא חלקה עליהן ולא עוררה ספק
31 כלשהו במהימנותן. ספקות שהיו לנו ביחס לחלק קטן מן האירועים, כפי שיפורט להלן, לא נבעו
32 מאמינות העדויות כשלעצמן אלא ממידת התאמתן לראיות אחרות.

33 מוזן להלן בכל אחד מפרטי האישום שיוחסו לנאשם.

תיק מס': 5382/09

בית המשפט הצבאי ביהודה

תאריך: 30/11/11

פרט אישום ראשון עד רביעי:

פרטי אישום אלה שעניינם סחר בציד מלחמתי מבוססים כולם על הודאותיו של הנאשם בחקירתו. מאחר ופסלנו את קבילות הודאותיו, ובהעדר תשתית ראייתית אחרת, אנו מזכים את הנאשם מהמיוחס לו בפרטי אישום אלה.

פרט אישום חמישי

פרט זה עניינו סחר בציד מלחמתי בכך שיחד עם נאצר נצראללה פנה למוחמד עיוש ובקשו ממנו כי יסייע להם להטמין תיק עם נשק. מוחמד עיוש הסכים לבקשה וסייע לנאשם ולנאצר נצראללה להטמין תיק ובו נשק.

פרט זה מבוסס על אמרתו של מוחמד עיוש שהוגשה ללא התנגדות חסיגור וכן על אמרתו של נאצר נצראללה אותה בחרנו להעדיף על פני עדותו בבית המשפט. מוחמד עיוש מוכרז באמרתו מיום 01.12.09 כי נאצר והנאשם הגיעו לביתו כדי להטמין תיק נשק שהיה עמו. הוא סיפק לזמם מקוש וטוריה והם חפרו באדמה והטמינו את התיק. כעבור זמן מה לקחו את התיק שוב. נאצר נצראללה מסר באמרתו מיום 25.11.09 כי הנאשם הביא לו "שמיכה עם רוכסן" ובה היו רובה אם-16 ומחסנית ריקה, וגם 3 או 4 אקדחים, שקית עם כ-30 כדורי זזם זזם ועוד דלי ובו כ-300 כדורים, 10 מסיכות פנים וציוד לניקוי נשקים. נאצר החביא את "השמיכה" עם הציוד באדמתו וכעבור חודש ביקש מהנאשם שייקח את הציוד מחשש שישתבך. הנאשם הגיע אליו, הם הוציאו את "השמיכה", נאצר התקשר למוחמד עיוש בכדי שיביא עמו את וטוריה, זה עשה כן והם החביאו את הציוד בבור באדמה.

תיאור הדברים מפי נאצר תואם את תיאור הדברים מפי מוחמד עיוש. אמרות השניים במשטרה מהוות האמת ויזוק לרעותה ואף חיזוק מוגבר, ועל כן, ובודאי בהעדר עדות הנאשם במסגרת פרשת ההגנה, הרי שעובדות והעבירה הוכחו מעל לכל ספק סביר ועל כן אנו מרשיעים את הנאשם במיוחס לו בפרט אישום זה.

פרט אישום שישי

פרט זה מייחס לנאשם עבירה של חברות ופעילות בהתאחדות בלתי מותרת. הפרט אינו מייחס לנאשם חברות בהתאחדות בלתי מותרת מוכרזת כלשהי, אלא חברות כווליה צבאית יחד עם עבדאללה מוכתסב.

לטענת התביעה, הנסמכת על הודאת הנאשם ועדותו של עבדאללה מוכתסב, תשניים פעלו "באופן המהווה חוליה צבאית בלתי מותרת".

לא מצאנו לנכון לקבל את טענת התביעה. ראשית, במקרה זה הראיה שבפנינו היא אמרתיו של עבדאללה מוכתסב בלבד, לאחר שפסלנו את אמרות הנאשם. שנית, עבדאללה מוכתסב לא מתאר בשום שלב באמרתו כי הוא והנאשם הקימו חוליה צבאית בעלת מטרות ברורות, אלא שהנאשם פנה אליו ואמר לו כי הם צריכים לבצע פעילות והוא הסכים.

תיק מס': 5382/09

בית המשפט הצבאי ביהודה

תאריך: 30/11/11

1 פעילותם של השניים הייתה פעילות אלימה אמנם, אולם לא אגב חברות בארגון כלשהו ואף לא
2 התיימרה להיות במסגרת חוליה וכו' עצמאיות שחקימו השניים. איננו יכולים לקבל כי כל מי
3 שמבצע פעילות אלימה נגד ביטחון האזור הופך מניה וביה לחבר בהתאחדות בלתי מותרת. ניתן
4 לפעול ולבצע פשעים חמורים גם בלא כל קשר להתאחדות בלתי מותרת כלשהי. פעילותם של
5 השניים הינה פעילות עצמאית, שאינה אגב ארגון מוכרז, ואף לא מתיימרת להיות חוליית או
6 ארגון אחר. המדובר בהתארגנות של שני חברים שפעלו לביצוע פשעים, חלקם חמורים, אמנם על
7 רקע אידיאולוגי, אולם לא במסגרת התאחדות בלתי מותרת.

8 הגדרת המונח התאחדות בלתי מותרת אינה אומרת כי כל המבצע פעילות אלימה עם אחר על רקע
9 אידיאולוגי ייחשב כחבר בהתאחדות בלתי מותרת אלא מציינת "חבר בני אדם בין שהוא מאוגד
10 ובין שאינו מאוגד, ויהי נודע בכל שם שהוא (אם נודע לו שם) מזמן לזמן, אשר – (א) ממליץ,
11 מסית, או מעודד בחוקתו או בתעמולתו אחת מן הפעולות הבלתי-מותרות הכאות...."
12 הנאשם וחברו פעלו יחדיו, אולם לא אגב התאגדות כלשהי, הם לא קראו לעצמם חברים בחולייה
13 או ארגון, ולא התיימרו להיות כאלה. מאחר ומדובר במשפט פלילי, אין מקום להרשיע את
14 הנאשם בעבירה זו, הרשעה שמשמעותה המעשית היא כי כל מי שמבצע עבירה על רקע אידיאולוגי
15 יחד עם אחר הופך אוטומטית לחבר בהתאחדות בלתי מותרת.

16 לפיכך, אנו מזכים את הנאשם מהמיוחס לו בפרט האישום השישי.

18 פרט אישום שביעי

19 פרט זה מייחס לנאשם-עבירה של ירי לעבר אדם. פרט זה נסמך על אמרותיו של עבדאללה
20 מוכתסב, לאחר שפטלנו את אמרותיו של הנאשם.

21 עבדאללה מסר באמרתו מיום 13/11/09 שורה 98 ואילך כי בחודשים מרץ-אפריל 2009 בעת שישב
22 בבית הקפה בכניסה לעזריה עבר הנאשם עם רכבו וביקש כי ייסע איתו עבדאללה הצטרף
23 והנאשם אמר לו כי ראה שני גיפיים של מג"ב חונים לפני בניין הביטחון המסכל ועורכים שם
24 חיפוש וראה גם שמתרחש יידוי ארוים במקום. הנאשם הוסיף כי בכוונתו לירות לעבר כוחות
25 הביטחון הישראליים, וביקש מעבדאללה כי יהיה נוכח על מנת לחסיעו אם יקרה משהו. הנאשם
26 החנה את הרכב במרחק של כ-200 מטרים מכניין הביטחון המסכל וירד ברגל כשברשותו אקדח
27 מסוג סטאר טעון ב-3 כדורים ועבדאללה המתין ברכב. כעבור כמה דקות חזר הנאשם ואמר
28 לעבדאללה לנסוע. הנאשם אמר לו כי ירה לעבר הצבא והחיללים השיבו לעברו ירייה אחת.

29 לא מצאו בחומר הראיות הקביל בסיס לאמור בפסקה 4 לפרט זה, לפיה הרכב הוחנת, הורס
30 מכסה המנוע והופעלו אורות מצוקה.

31 תיאור הדברים שמסר עבדאללה תואמים ככלל לתיאור של לוחמי מג"ב לגבי אירוע שהתרחש
32 במהלך מבצע עופרה יצוקה (המבצע התרחש בין סוף דצמבר 2008 לאמצע ינואר 2009). הלוחמים
33 מתארים כי הגיעו בחיפוש אחר רכב של המודיעין הפלסטיני, עצרו אותו, ואז החלו זריקות אבנים
34 לעברם. בשלב מסוים שמעו יריות. אחד הלוחמים מתאר כי דובר ב-5 יריות, והאחרים לא
35 נוקבים במספר. החיללים ירו של אמצעי לפיזור הפגנות (אלפיה) בתגובה. בסריקות שביצעו
36 לא מצאו תרמילים אלא רק את שרידי האמצעי בו ירו.

ת"ק מס': 5382/09

בית המשפט-חצבאי ביהודה

תאריך: 30/11/11

1 אמנם התיאור שמסר עבדאללה ותיאור הלוחמים של מג"ב אינו זהה לחלוטין אולם נראה כי
2 המדובר באותו אירוע. אמנם עבדאללה נקט בתאריך המאוחר בכחודשיים אולם הדבר אפשרי
3 בהתחשב בפער בין מתנד גביית אמרו לבין מועד האירוע. בנוסף, רצף הוידוברים שמסר עבדאללה
4 מלמד כי הדבר היה בסמוך למבצע עופרת יצוקה, וייתכן שגם הלוחמים של מג"ב לא דייקו
5 בעדותם באשר למועד או למספר תיריות כיוון שזו נגבתה רק כעבור כעשרה חודשים ממועד
6 האירוע. גם העובדה כי ירו אלפיה מתאימה לכך שעבדאללה מסר כי שמע יריית תגובה אחת מצד
7 הלוחמים.

8 לפיכך, אנו מרשימים את הנאשם במיוחד לו בפרט אישום זה.

10 פרט אישום שמיני

11 פרט זה שעניינו סחר בציד מלחמתי מבוסס על דברים שמסר הנאשם בזכ"ד השביעי מיום
12 30/11/09. מאחר ופסלנו את אמרותיו של הנאשם, ובהענין תשתית ראייתית אחרת, אנו מזכים
13 את הנאשם מהמיוחד לו בפרט אישום זה.

15 פרט אישום תשיעי

16 פרט זה מייחס לנאשם עבירה של ירי לעבר אדם. פרט זה מבוסס על אמרותיו של עבדאללה
17 מוכתסב. זה מסר ביום 13/11/09 משורה 23 ואילך כי הנאשם הציע לו בדצמבר 2008 לערוך לבצע
18 פיגוע ירי לעבר עמדת אלבואבה. עבדאללה סרב בתחילה, אולם הסכים לבסוף לבצע פיגוע במתווה
19 חליפי בכביש מעלה אדומים. השניים נסעו עם רכב גנוב שהביא הנאשם. עבדאללה נהג ומטרתם
20 הייתה לבצע ירי לעבר רכב ישראלי ולברוח לעזרייה. כשהבחינו בניידת משטרה סרב עבדאללה
21 לבצע את הפיגוע במתווה זה והם נסעו חזרה לעזרייה. בשעה 22:30 לערך נסעו לבקשת הנאשם
22 עד עמדת אלבואבה. הנאשם ביקש מעבדאללה לסובב את הרכב ולהיות מוכן למילוט. הנאשם ירד
23 מהרכב כשברשותו אקדח והוא רעל פנים ואמר לעבדאללה כי יירה לשם הפחוזת הצבא. כמה
24 שניות לאחר שיצא מהרכב שמע עבדאללה קול ירי, ומיד לאחר מכן ראה את הנאשם רץ לרכב
25 ועולה אליו. עבדאללה נסע במהירות והבחין במראה בתבוסקי הרשף מירי החיילים לעברם.
26 כשהגיעו לביתו של הנאשם ראו כי חצבא ירה פצצת תאורה וכי גיפיים סורקים את השטח.

27 התביעה טוענת כי האירוע אליו התייחס עבדאללה התרחש בתאריך 29/12/08 וכי המדובר באירוע
28 שנחקר אגב פלי"א 51105/08. שוטר מג"ב שחיה בעמדה מסר כי נורו לעברו יריות אולם לא זיהה
29 את מקור הירי. מסריקות שנע"כו במקום נמצא מקבץ ובו 5 תרמילים. מבדיקת מז"פ עולה כי 4
30 תרמילים נורו מכלי נשק אחד, ואילו תרמיל אחד נורה מכלי נשק אחר. ממצאי מז"פ שוללים את
31 תיאור הדברים שנמסר על ידי עבדאללה, שתיאר כי רק הנאשם ירד וירה לעבר העמדה. בנוסף,
32 עבדאללה ציין כי הנאשם ירה מאקדח סטאר, ונראה כי זהו אותו אקדח בו נעשה שימוש גם
33 באירוע המתואר בפרט הששה עשר. אקדח זה נתפס לאחר שהוסגר על ידי חידר עיוש, ומבדיקת
34 מז"פ עלה כי לא נמצאה התאמה לאירוע מיום 29/12/08 נושא פלי"א 51105/08.

35 על פניו, ובהתאם למסקנות מז"פ, ברור כי האירוע המתואר בפלי"א 51105/08 אינו קשור לנאשם.

תיק מס': 5382/09

בית המשפט הצבאי ביהודה

תאריך: 30/11/11

- 1 התביעה בסיכומיה מציינת בעצמה כי בחתום לחו"ד מז"פ לא נמצאה התאמה לאירועים
- 2 שנבדקו, אולם משום מה, לא מצאה לנכון לחתייחס למשמעות הדברים ואף לא ביקשה הרשעה
- 3 בעבירה חלופית בגין אירוע אחר.
- 4 יתר על כן, העובדה כי לא נמצא אירוע אחר מתאים ביומן מבצעים כלשהו (וכזכור, עבדאללה
- 5 חסר כי ראתה את הבאקי ירי התגובה של החיילים), מעוררת ספק שמה אירוע זה התרחש כלל, ועל
- 6 כן, ובדאי מאחר והתביעה לא ביקשה אחרת, אנו מזכים את הנאשם מעבירה זו מחמת הספק.

פרט אישום עשירי

- 8
- 9 פרט זה שעניינו סחר בציוד מלחמתי מבוסס על דברים שמסר הנאשם בזכ"ד השב"כ מיום
- 10 30/11/09. מאחר ופסלנו את אמרתיו של הנאשם, ובהעדר נשתית ראייתית אחרת, אנו מזכים
- 11 את הנאשם מהמיוחס לו בפרט אישום זה.

פרט אישום אחד עשר

- 12
- 13
- 14 פרט זה מייחס לנאשם עבירה של פעילות נגד הסדר הציבורי בכך שיחד עם עבדאללה מוכתסב
- 15 שרף ב-4 הזדמנויות כלי רכב של מי שנחשדו בעינו כסוחרי סמים או כמשת"פים.
- 16 עבדאללה מסר באמרתו מיום 13/11/09 שורה 80 ואילך כי הנאשם הציע לו לבצע זמן מה לאחר
- 17 המתואר בפרט האישום התשיעי דבר אותו הגדיר כנטול סיכון והוא שריפת רכבים של אנשים
- 18 מעזרייה שמוכרים סמים. עבדאללה הסכים והשניים שרפו את רכבו של אחמו' פרעון ואת רכבו
- 19 של סאמר אלמכחל בפער של כחודש זה מזה. בהמשך אמרתו מסר עבדאללה (שורה 114 ואילך) כי
- 20 בחודשים אפריל עד יוני 2009 יצא יחד עם הנאשם לשרוף את רכבו של אדם בשם אוסמה נביל
- 21 עודה שנחשד כמשת"פ. הנאשם שרף את הרכב בעוד עבדאללה ירה 3 יריות באויר לאחר העלאת
- 22 הרכב באש. אוסמה עודה מסר במשטרה כי רכבו נשרף ואף מסר לחוקרים תרמיל שנמצא במקום
- 23 לאחר שריפת רכבו. התרמיל נמצא תואם לתרמיל שנורה באירוע המתואר בפרט האישום הששה
- 24 עשר ולנשק שהוסגר על ידי חדר עינש.

- 25 עוד מסר עבדאללה באמרתו מיום 13/11/09 שורה 144 ואילך וכן באמרתו מיום 17/11/09 שורה
- 26 111 ואילך כי שרפו גם את רכבו של נסים עלוש.
- 27 ליידיך אנו מרשיעים את הנאשם במיוחס לו בפרט אישום זה.

פרט אישום שנים עשר

- 28
- 29
- 30 פרט זה מייחס לנאשם עבירה של החזקת אמל"ח, בכך שהחזיק ברשותו שני אקדחי סטאר, אגב
- 31 אירוע שריפת הרכב של אחמד פרעון המתואר בפרט האישום האחד עשר.
- 32 אירוע זה מתואר באמרתו של עבדאללה מוכתסב מיום 13/11/09 שורה 144 ואילך. עם זאת
- 33 עבדאללה במקרה זה שומע את הדברים מפיו הנאשם שמאשר כי שרף את הרכב וכי ירה מספר
- 34 יריות באויר מאקדח הסטאר שברשותו. לפיכך, גם בהסתמך על העובדות שפורטו בפרט האישום

תאריך: 30/11/11 בית המשפט הצבאי ביחודה תיק מס': 5382/09

1 האחד עשר, וכן בהסתמך על דברים אלה המהווים מעין חודאת חוץ של הנאשם, ניתן להגיע
2 למסקנה כי הנאשם החזיק ברשותו אגב האירוע של שריפת רכבו של אחמד פרעון אקדה סטאר
3 אחד ולא שניים ובכך אנו מרשיעים אנו הנאשם.

4
5 **פרט אישום שלושה עשר**

6 בפרט זה מיוחסת לנאשם החזקת אמל"ח אגב שריפת רכבו של אחמד פרעון.
7 על פניו עולה כי פרט זה הועתק בשיטת "העתק-חזק" מכתב האישום של עבדאללה מוכתסב.
8 הנאשם שרף את רכבו של אוסמה עודה בעוד עבדאללה החזיק בנשק וירה באויר. יורה מזו,
9 המדובר בהחזקה של אקדה שכבר יוחסה לנאשם בפרט האישום השנים עשר. על מנת מנת כפל
10 אישומים על אותו מעשה, אנו מורים על ביטולו של פרט אישום זה.

11
12 **פרט אישום ארבעה עשר**

13 פרט זה עניינו קשירת קשר לירי לעבר אדם. בהתאם לאמרתו של עבדאללה מיום 13/11/09 שורה
14 129 ואילך עולה כי הנאשם פנה אליו בחודש יוני או יולי 2009 ואמר לו כי יש שני גיפיים צבאיים
15 והחיללים עצרו סטודנטים והם מכים אותם וביקש כי ילווח אותם לצורך ביצוע ירי לעברם. הם
16 פגשו בחידר שהביא אקדה נוסף על זה בו היה מצויינ הנאשם והם יצאו לכיוון אבו דיס. כשהגיעו
17 למקום לא מצאו את הגיפיים הצבאיים וחזרו לביתם.
18 יש בתיאור דברים זה על מנת לבסס את הועבירה של קשירת קשר לירי לעבר אדם. אשר על כן אנו
19 מרשיעים את הנאשם במיוחס לו בפרט אישום זה.

20
21 **פרט אישום חמישה עשר**

22 פרט זה שעניינו סחר באיור מלחמתי מבוסס על דברים שמסר הנאשם בזכ"ד השב"כ מיום
23 30/11/09. מאחר ופסלו את אמרותיו של הנאשם, ובהעדר תשתית ראיתית אחרת, אנו מזכים
24 את הנאשם מהמיוחס לו בפרט אישום זה. עוד נציין שחלק מהעובדות הנוגעות לפרט זה (החזקת
25 ונמ"ק עוז) כלולות גם בפרט האישום השבעה עשר, ואין מקום לכפל אישומים בגין אותו מעשה.

26
27 **פרט אישום שישה עשר**

28 פרט זה עניינו אירוע הירי שהתרחש בתאריך 24/09/09.

29 **הראיות ביחס לאירוע**

30 **עדותו של ברוך סלומן**

31 עד זה הינו שוטר מג"ב מזה כתשע שנים ומשרת בגזרה כתמש שנים. הוא מסר לי ביום האירוע
32 יצא למשמרת בוקר בשעה 05:00 בעמדה המכונה הפישש בתוואי ערסן ירושלים יחד עם השוטר
33 מנגיסטו. הוא יצא ראשון והשוטר מנגיסטו במגמה מאחור, בהתאם לנהלים. כשתגיע לעמדה,

תאריך: 30/11/11 בית המשפט הצבאי ביהודה תיק מס': 5382/09

- 1 ראה דמות, שמע צליל יריות, וזו מיד אחורה. השוטר מנגיסטו הצטרף אליו. הוא ירה 3 כדורים
- 2 לעבר מקור הירי, ושמע לאחר מכן עוד מספר יריות לעברו. בסיוור ובסריקה שנערכה לאחר מכן
- 3 זיהה את מקום פגיעות הירי שבוצע לעברו וכן ראה את מקבץ התרמילים בקוטר 9 מ"מ באזור
- 4 ממנו בוצע הירי.
- 5 **עדויות של סטיין מנגיסטו**
- 6 שוטר זה מסר כי יצא עם השוטר סלומון לעמדה והיה מאחור ושמר על קשר עין עמו. תוך
- 7 שהשוטר סלומון מבצע סריקה שמע ירי, וראה את השוטר סלומון תופס מחסה. הוא דרך את
- 8 נשקו והצטרף למחסה. הוא עצמו לא ירה. הוא מסר כי שמע ירי פעמיים אולם לא יכול היה לומר
- 9 כמה יריות בכל פעם. בסיום עדותו מסר כי כמה לילות אחר האירוע לא הצליח לישון.
- 10 **ממצאי הזירה**
- 11 מדו"ח ביקור בזירה מיום 24/09/09 עולה כי נמצאו בשטח תרמילים בשני מוקדים כשבכל מוקד
- 12 12 תרמילים, וכן מטען צינור במקום הסמוך לעמדת הפילבוקס.
- 13
- 14 **אמרות המעורבים באירוע**
- 15 עבדאללה מסר באמרונו מיום 13/11/09 שורה 163 ואילך וכן באמרתו מיום 17/11/09 שורה 49
- 16 ואילך כי הנאשם פנה אליו וביקש ממנו להצטרף אליו לפיגוע ירי. הנאשם אמר לעבדאללה כי בזק
- 17 את השטח של אלבואבה וכי המקום מתאים לביצוע הפיגוע כיוון שמגדל השמירה אינו מאויש.
- 18 עוד מסר עבדאללה כי מכיוון שאמור היה להתחיל מאסר בכלא מעשיחו בתאריך 24/09/09 אמר
- 19 לו הנאשם כי הדבר יחווה בעבורו סוג של אליבוי ויסיר ממנו חשש כמי שנטל חלק בפיגוע.
- 20 ביום הפיגוע נסע לחדר עיוש ושם נטל הנאשם תיק גב ובו היו אקדח סטאר, תמ"ק עוזי עם שתי
- 21 מחסניות כדורים, 3 רעלות פנים בצבע שחור, סרבל ירוק וכדורים בתפוזרונ. כן היו בתרמילים 3
- 22 מטעני צינור בתוך שקית. הנאשם הביא עמו תיק נוסף ובו היו רובה מסוג "קרלוי". הם ארוזו בתוך
- 23 תיק אחד את האקדח, את התמ"ק עוזי וכן מטען צינור אחד ועוד כ-50 כדורי 9 מ"מ. הם נפגשו
- 24 בשעות הערב כשהנאשם לבש את הסרבל הירוק, והביא עמו גם בקבוק בנזין, גלון שמן רכבים
- 25 וקופסת מסמלים.
- 26 כשהגיעו למקום פיזר הנאשם את הבנזין והמסמרים על הכביש ליד המגדל והם הנשיכו ללכת
- 27 לאורך גדר עד שהגיעו למקום בו היו משטחי אבן לבנייה ומין כמה שאחריה גדר בגובה של כמטר.
- 28 הם הבחינו בחייל על הבמה. זה החל לירות לעברם, ואז הם ירו לעברו. עבדאללה ירה באקדח עד
- 29 שהיה לו מעצור ואילו הנאשם ירה בעוזי. מיד לאחר מכן ברחו מהמקום. הנאשם ניסה להצית
- 30 מטען צינור כשהגיעו למגדל השמירה אולם לא הצליח והם חזרו לרכב ונמלטו מהמקום.
- 31
- 32 חידר עיוש מסר באמרתו מיום 17/11/09 כי כשבועיים לפני מותן האמרה הגיע אליו נאצר נצראללה
- 33 עם שני וניקים, אמר לו כי הם תיקים של הנאשם, וביקש לחתבאם אצלו. חידר ביקש לפתוח את
- 34 התיקים ונאצר ביקש כי לא יפתח כיוון שיש בהם נשק. חידר סרב להחביא את הנשק ונאצר יצא
- 35 והלך מאחורי ביתו שם החביא בשטח מרוחק מתחבת של חידר את התיקים. חידר ביקש כי יוציא

תיק מס': 5382/09

בית המשפט הצבאי ביהודה

תאריך: 30/11/11

- 1 את התיקים משם ונאצר אמר לו כי הוא מתכוון להשאירם ומאוחר יותר יוציא אותם. כעבור
2 יומיים הגיע אדם בשם ג'מאל פרעון וביקש את אחד התיקים. התיק השני נותר במקומו, וחדר
3 הסכים להסגירו לידי כוחות הביטחון.
- 4 כעולה מ-2 ות-3 שעניינם דו"חות ההסגרה, הסגיר ח'דר עיוש תיק שבו התגלו שני מטעני צינור
5 וכן אקדח ושתי מחסניות ובנוסף ערכת ניקוי לנשק. האקדח בו מדובר נמצא על פי חוות דעת
6 מוז'פ כאקדח ממנו נורה תרמיל שנמצא בזירת האירוע.
- 7 נאצר נצאללה מסר באמרתו מיום 12/11/09 כי קיבל מידי הנאשם שני תיקים עם נשק והתבקש
8 להחביאם אצלו. בשלב מסוים, כ-5 ימים לאחר מעצרו של הנאשם, העביר את התיקים עם הנשק
9 לח'דר עיוש. נאצר מסר כי היו בתיקים 3 מטעני צינור, כ-50-60 כוזרי אקדח, רובח קרלו, ר-3
10 אקדחים, כמו גם ערכת ניקוי לנשק.
- 11
- 12 המסכת הראייונית שתוארה לעיל מלמדת מעל לכל ספק סביר כי הנאשם ועבדאללה ביצעו את
13 חירי המיוחס בפרט אישום זה. למען הסר ספק, מצאנו לנכון להעדיף את עדויות לוחמי מגיב כי
14 עבדאללה והנאשם הם אלה שפתחו באש לעברם ורק לאחר מכן השיב השוטר סלומון אש
15 למקורות הירי. לא מצאנו לנכון להעדיף את טענת עבדאללה כי נורתה לעברם אש בתחילה.
16 אשר על כן אנו מרשיעים את הנאשם במיוחס לו בפרט אישום זה.
- 17
- 18 **פרט אישום שבעה עשר**
- 19 פרט זה עניינו החזקת אמל"ח, בכך שהעביר לנאצר שני תיקים עם נשק, כפי שמסר נאצר
20 נצאללה ופורט לעיל. דנו בראיות הרלוונטיות לעובדות אלה לעיל, וקבענו כי עובדות אלה הוכחו.
21 לפיכך, ומאחר ומדובר במעשים המקימים גם עבירה של החזקת אמל"ח, אנו מרשיעים את
22 הנאשם במיוחס לו פרט אישום זה, אם כי רק בחלק האישום המבוסס על דברי נאצר, שעניינם
23 העברת הנשק.
- 24
- 25 **סוף דבר:**
- 26 קבענו כי אמרות הנאשם שנגבו במסגרת ובשבי"כ אינן קבילות, שכן לא התמלאו תנאי סעיף 12
27 לפקודת הראיות.
- 28 עוד קבענו כי יש להעדיף את אמרות נאצר נצאללה ועבדאללה מוכתסב על פני עדותם בבית
29 המשפט שהיונה לא אמינה.
- 30 כאמור, מצאנו כי לחלק ניכר מהאישומים המיוחסים לנאשם ישנה תשתית ראייתית מוצקה, אם
31 כי ביחס לחלק מהאישומים לא נמצאה תשתית ראייתית לאחר שנפסלו אמרות הנאשם.
- 32 אשר על כן החלטנו ליכות את הנאשם מפרטי האישום הראשון עד הרביעי, השישי, השמיני עד
33 העשירי והחמישה עשר. הורינו על ביטול פרט האישום השלושה עשר עקב כפל אישומים.
34 הרשענו את הנאשם בפרטי האישום החמישי והשביעי.

תאריך: 30/11/11 בית המשפט הצבאי בחוזה תיק מס': 5382/09

- 1 כמו כן הרשענו את הנאשם בפרטי האישום האחד עשר, הארבעה עשר, הששה עשר והשבעה עשר
- 2 כפי שיוחס לנאשם ובנוסף הרשענו אותו בפרט האישום השנים עשר אם כי ביתס לאקדח אחד ולא
- 3 שניים.
- 4
- 5 השופט טל בנד:
- 6 אני מסכים.
- 7
- 8 השופט אמיר דהאן:
- 9 קראוני את הכרעת דינו המקיפה של חברי כבי הושיא לקח ואני מסכים לתוצאות אליהן הגיע.
- 10 משמעותה של התבחשות הנאשם להודיה החף שלו
- 11 מצאתי לנכון לציון, כי בנקודה מכרעת, שיטתי בניתוח הראיות הייתה שונה, ולפרט שיטה זו
- 12 בקצרה :
- 13 בסוף משפטו, בחר הנאשם שלא לספר לבית המשפט את האמת בנקודה חשובה ומכריעה, והיא
- 14 דווקא הנקודה שסביבה התנהל רוב משפטו.
- 15 הנאשם בחר לומר כי לא מסר אמרות הודיה כלל. נשאלת לנאורה השאלה, כיצד יקבע בית
- 16 המשפט כי אמרותיו של הנאשם אינן קבילות מחמת שלא נתנו באופן חופשי ומרצון אם קם
- 17 הנאשם עצמו ואומר כי כלל לא הודה :
- 18 ההסבר שנתן חברי לסתירה זו יסודו בהדחקה שהדחיק הנאשם את כניעתו למכבש הלחצים
- 19 שהפעילו הווקרים ואשר ללא ספק אינן את רצונו החופשי.
- 20 ככל הכבוד אני נאלץ לחלוק על הסבר זה. לדעתי ומניטיוני, אדם המדחיק עובדה כמנגנון הגנה
- 21 אינו פורש אותה במני ערך דינו ואינו יושב כל משפטו ושותק בעוד בא כוחו מנחל משפט זוטא
- 22 בשצף קצף וב"שצף קצב", בשלוש ערכאות, כשכל מטרתו להראות כי רצונו של הנאשם נשבר עד
- 23 שהובא למסירת הודיה.
- 24 עובדה מודחקת, דרכה שהיא נדחקת לחלוטין. מן ההכרה כדי להגן על המדחיק מפני השפעתה
- 25 ההרסנית על שלמות נפשו, ואין הנאשם מודח בה בפני איש, אף לא בפני עצמו. לכן, לשיטתי,
- 26 המסקנה היחידה העולה מהכחשתו של הנאשם היא כי הוא בחר לשקר היודעין לבית המשפט
- 27 בנקודה זו.
- 28 בעיני, משהחזיק הנאשם בעמדתו זו, אשר נסתרה מיניה וביה משאר הראיות, הרי שהחזיק כמועד
- 29 לשקר בעדותו בבית המשפט, ואין אני מוצא לנכון לבסס ממצאים על דבריו בעדותו כשהם באים
- 30 לבדם ולא כונמיכה לעובדות אחרות.
- 31 לפיכך מצאתי לנכון לבסס ממצאים על דברי הנאשם בעדותו רק ככל שהם מסייעים לראיות
- 32 אחרות הצומחות ממקור המנותק מעדותו של הנאשם בבית המשפט, כמו מאיכרונות הדברים
- 33 והאמרות של הנאשם או מאמרות העדים האחרים.

תאריך: 30/11/11 בית המשפט הצבאי ביהודה תיק מס': 5382/09

- 1 בכך אין שונה התוצאה לשיטתי מן התוצאה לשיטתו של חברי בענייני החקירה החשובים השונים
2 אותם מנה חברי הנשיא והם:
- 3 • אלימותם ואינדיפרנציה של האנשים שהוזהרו בתאו של הנאשם נתמכת בהפסקה בחקירתו
4 ובסירובה של התביעה הצבאית להעיד את האנשים שהיו עם הנאשם בתאו.
- 5 • מעצרו של בני משפחתו של הנאשם נתמך באמרתו של הנאשם במשטרה ובזיכרונות
6 הדברים של חקירתו בשב"כ
- 7 • האיזמים כלפי הנאשם בעניין מעצרו וחקירה ללא סוף נתמכים באמרתו של הנאשם
8 במשטרה ובזיכרונות הדברים של חקירתו ובשב"כ. (ראה עדות המכונה אנדי ותשובתו
9 בעניין זה לשאלת הסניגור)
- 10 • מחשבות ההתאבדות של הנאשם נתמכות באמרתו של הנאשם במשטרה ובזיכרונות
11 הדברים של חקירתו בשב"כ לרבות תיעוד של עובד סוציאלית שהזעיקו חוקרו להעריך
12 את מצבו. (ראה עדות המכונה "אנדי")
- 13 • הכנסתו של אחיו לתאו לשם שכנועו להודות סמוך למסורת הודאתו נתמכת באמרתו
14 של הנאשם במשטרה ובזיכרונות הדברים של חקירתו בשב"כ (נוכחותו של האח סמוך
15 למסירת ההודיה נתמכת בעדותו של המכונה "ברודי" בעדותו של המכונה אלישע
16 (בזכ"ס))
- 17 • שחרורו של האח לאחר גמר חקירתו של הנאשם – לא היתה במחלוקת.
- 18 • כל אלה נתמכים מחומרי החקירה עצמה ומאמרתו של הנאשם עצמו בפני אנשי השב"כ
19 והמשטרה וחברי כפר מנה את הדברים הצריכים לעניין.
- 20 "פלגין דיבורא". רמב"ם נדחים יא, יב מול "עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה" בבא קמא דף ע"א
- 21 "פלגין דיבורא" הינה שיטה המשקפת פעמים רבות את המציאות הראייתית, אדם ששיקר לבית
22 המשפט בנקודה זו, יתכן ואמר את האמת בנקודה אחרת. הבעיה היא כיצד יברור בית המשפט
23 את המושג מן התבן, כיצד יברור את השקר מן האמת?
- 24 פניו למשפט העברי יש בה כדי לחדד את העקרונות: מחד מדריכנו הרמב"ם בעניין זה כך "לפי
25 שכלל הוא אצלנו לפסק הלכה וסומכים עליו בכל התורה – "פלגין דיבורא", כלומר: שאנחנו מאמינים את
26 הדיבור בעצמו לענין מסויים, ולא נאמינו לענין אחר" רמב"ם נדחים יא, יב (מהר"ר קאפה) עם ק"ב.
- 27 מאידך נקטת הגמרא גישה מחמירה וגורסת כי "עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה" בבא קמא דף
28 ע"א. חכמי ישראל בכל הדורות נטו לנקוט גישה מעורבת ודרשו ראיה מסייעת כדי לחזק את
29 דבריו של מי שהחזיק כשקרן או נפסל לעדות מחמת הטיה כן אנהג גם אני.
- 30 אכן, בזמן חקירתו הנאשם קיימנו מצוות "ודרשת וחקרת ושאלת היטב והנה אמת נכון הדבר"
31 (דברים י"ג ט"ו), לא הסתפקנו בחקירת הצדדים בנקודה רגישה זו ובחנו את העניין גם בחקירתו
32 של בית המשפט.

תיק מס': 5382/09

בית המשפט הצבאי ביהודה

תאריך: 30/11/11

1 התרשמותי הייתה שהנאשם מותק כמשקר בכל עניין שלא נמצאה לו ראיה נוספת מחוץ לעדותו
2 בבית המשפט, חברי הנשיא חציע לקבל את דבריו של הנאשם כאמת למעט הכחשתו על עניין
3 ההודיה מן הסיבות שמנה.

4 כך או כך שלילת רצונו החופשי של הנאשם עולה ראשית כל מעדות החוקרים, וממהלך החקירה,
5 כפי שהשתקף בזיכרונות הדברים ובאמרות הנאשם.

6 עדות הנאשם בבית המשפט, זמן רב לאחר חקירתו, היה בה רק כדי לסייע או להבהיר את הספק
7 שמה נשלל רצונו החופשי של הנאשם ומשום כך מסר אמרת הודיה.

8 **האם שללו מעשי החוקרים את רצונו החופשי של הנאשם ?**

9 התרשמותי ממהלך חקירתו של הנאשם מחד, התיאורים בזיכרונות הדברים מן החקירה, לוח
10 הזמנים של החקירה והראיות אשר מנעה התביעה את הבאתם מביאה אותי למסקנה דומה לשל
11 חברי כבוד הנשיא.

12 עדות חוקרי השב"כ בפני עוררה את הספק שמא החקירה, הקצב שלה, הדברים שנאמרו בה,
13 נגיעתה הישירה לבני משפחתו של הנאשם, האיום המרומז במעצרו העתיד של הנאשם במעצר
14 מנהלי, האיום המרומז במה שמצפת לנאשם באזור מגוריו לאחר שתורו, הדברים אשר נמנעו
15 מאיתנו ואשר נאמרו בתא החקירה ולא תועדו - שללו את רצונו החופשי של הנאשם באופן
16 שאמרונו לא היו קבילות על פי סעיף 12 לפקודת הראיות.

17 גם לשיטת אחד החוקרים הונע הנאשם להודות במעשיו בשל סיבות ושיטות שחלה עליהן תעודת
18 החיסיון, אמירה זו מעידה על אותן עדויות שנמנעו מבית המשפט אשר היוו בהן לשלול או לאשר
19 את אשר הופעל על הנאשם בפרקי הזמן בהם שהה הנאשם עם השותפים לתא שבעניינים העיד
20 הנאשם.

21 גם ההתרשמות הישירה מעדותם של חוקרי השב"כ העלתה את הרושם אשר עלה אצל חברי וחוא
22 כי החקירה לא הייתה אידיאלית ולא מכובדת אלא ששמשו בה אמצעים קשים ובעייתיים במידה
23 ובתדירות אשר סופם שללו את רצונו החופשי של הנאשם. בין משום המבנה המיוחד של
24 אישיותו של הנאשם ובין משום השימוש המתוחכם בבני משפחה ובלחץ סביבתי על הנאשם.

25 פעמים רבות חקירה שכזו עוברת בזהירות בעדינות ובמקצועיות בתוך האזור המותר באופן שהיא
26 מותירה לנחקר רצון חופשי לבחור לומר את האמת לחוקריו. בפעם הזאת הוגדשה הסאה והנאשם
27 הודח לומר לחוקריו כל דבר ובלבד שהחקירה וניכסו, האיומים המרומזים יוסרו, אחיו ישוחרר,
28 ותהיה לו תקווה כלשהי.

29 **הפעלת הלחץ על ידי האח מחמד - האם אמצעי פסול ?**

30 אני מסכים עם חברי כי יש לדחות את הטענה כאילו הלחץ אשר הופעל על הנאשם על ידי אחיו
31 אינו מוגן על ידי סעיף 12 באשר לא הופעל על ידי אנשי מרות. נראה לי הטעם שפירט חברי ולפי
32 הופעל האח כתרנגול חקירה וזו על ידי החוקרים כדי ללחוץ על הנאשם להודות. גם אם חפץ מחמד
33 לשדל את אחיו להודות הרי אין תאי החקירה מקום המאפשר תנועה חופשית וצורכי החקירה הם
34 שהכתיבו את הרצון והיכולת לבודדס זה עם זה ולבסוף לגרום לכך שהאח יהיה נוכח בעת מתן
35 אמרת ההודיה כדי שיוכל להמשיך את הלחץ.

1 אלא שגם אם היינו קובעים כי מחמד שידל ולחץ את הנאשם להודות מרצונו ומיזמתו והגיע
2 לכלל מגע עם הנאשם ללא ידיעת החוקרים ובלא שיצפו את הלחץ שפעיל, לא הייתי סבור כי יש
3 לקבל את האמרה וזאת מן הסגס הפשוט שהכלל האמיתי הוא כי אמרה שאינה "חופשית
4 ומרצון" לא תבוא אל שולחנו של בית המשפט ומקורה של שלילת הרצון החופשי אינו מעלה ואינו
5 מוריד כל עוד הוא נובע מאדם אחר שאינו דווקא איש מרות.

6 הטעמים נובעים מן החקיקה, הפסיקה, ההיקש ושיטת המשפט האנגלית למהווה את מקורם של
7 דיני הראיות בישראל החלים גם באזור.

8
9 לשון החוק אינה גורסת, דבר לענין התנהגות החוקרים ואינה מחייבת כי שלילת הרצון החופשי
10 חייבת לבוא דווקא ממעשיהם של החוקרים או מאמצעים פסולים שהפעילו חוקרים.

11
12 המחוקק המנדטורי והמחוקק הישראלי גילו אה דעתם במפורש כי אינם חפצים להגביל את מבחן
13 הרצון החופשי לאמרות הנגבות על ידי אנשי מרות או למעשיהם של אנשי מרות. בכך שינו
14 במפורש את הדין האנגלי וזוהי ממנו שאבו, וניתקו את מבחן קבילת ההודאה משאלת "חינוכס"
15 של אנשי המרות.
16 נוסחו של הכלל האנגלי היה זה:

17
18 *"A threat or inducement in order to make resulting confession*
19 *inadmissible must have been uttered or held out by a person of*
20 *authority".*
21 *R v Thompson [1893] 2 QB 12.*

22
23 זה היה הדין במשפט המקובל האנגלי והמחוקק הארץ ישראלי והישראלי אחריו נחרו לשנותו
24 במפורש ובכך לשנות את הרציונל שלו למבחן בלתי תלוי של רצונות ההודאה וחופשיותה.
25 הנוסח שנתקבל לבסוף היה:

26 *"עדות על חריות הנאשם כי עבר עבירה, תהא קבילה רק אם הביא התובע עדות*
27 *בדבר הנסיבות שבהן ניתנה ההודיה ובית המשפט ראה שההודיה הייתה חופשית*
28 *ומרצון."*

29 ברור מנוסח החוק וכן נאמר בפסיקה כי נטל הוכחה מוטל על התביעה ואינו תלוי בנאשם,
30 הנאשם יכול עקרונית גם להימנע מלהעיד ובית המשפט יכול לראות (או שלא לראות) כי ההודאה
31 הייתה חופשית ומרצון על פי אותן הוכחות שהביא התובע על נסיבות מתן ההודיה.

32
33 נוסח זה עמד גם בייפגעי הזמן. הצעות חוק שנועדו לשנותו לא התקבלו בכנסת על אף
34 שהוגשו על ידי משרד המשפטים ולו בוועדה ציבורית מיוחדת שישבה על המדוכה:
35 למעשה עייפ נוסחי ההצעות וזוהי המחוקק את חניסיונות לתכפף את מבחן חופשיות
36 הרצון ולייחדו לאמצעים פסולים המופעלים עיי אנשי מרות - אף בכך ניתן לראות
37 אמירה מכללא של המחוקק שאין כוונתו לשנות את מבחן חופשיות הרצון כנוסחו.
38 אביא כאן מעט מן ההיסטוריה של חניסיונות לתקן את סעיף 12 לפק"ר:

תאריך: 30/11/11 בית המשפט הצבאי ביהודה תיק מס': 5382/09

- 1 • הצעת חוק הראיות, התשמ"א-1981 של פרופ' א' ידן הפרקליט לר (תשמ"א)
- 2 ;147, 137
- 3 • הצעת חוק הראיות, התשמ"ה-1985.
- 4 הצעה זו אוזכרה ונדונה בהרחבה אצל: מ' לנדוי "הערות על הצעת חוק
- 5 הראיות המתוקנת" משפטים טז (תשמ"ו) 17, 26 וכן אצל אוריין גרשון, דיני
- 6 הודאות וחקירה [1985] הוצאת הפקולטה למשפטים אוני' ת"א פרקים 9-8 והרמן
- 7 אליהו, דיני ראיות (1985) הוצאת מכון סאקר חלק 2 עמ' 249.
- 8 • הצעת-חוק לתיקון פקודת הראיות [נוסח חדש] (תיקון-אמרת נאשם מחוץ
- 9 לבית המשפט), התש"ס-1999.
- 10 • הצעת-חוק לתיקון פקודת הראיות (מס' 15)(הודאת נאשם בעבירות
- 11 חמורות), התשס"א-2000.
- 12 • הצעת חוק לתיקון פקודת הראיות [נוסח חדש] (תיקון-אמרת נאשם מחוץ
- 13 לבית המשפט), התשס"ד - 2004.
- 14 • הצעת-חוק לתיקון פקודת הראיות (תיקון-ביטול הודאה שנגבתה באלימות),
- 15 התשס"ד-2004.
- 16 • הצעת-חוק לתיקון פקודת הראיות (קבילות ומשקל הודיית נאשם),
- 17 התשס"ד - 2004.
- 18 • הצעת - חוק לתיקון פקודת הראיות (פסילת ראיה), התשס"ה - 2005.
- 19
- 20 מתוך לסכם את הטעמים שבחקיקה בכך שכלל האב הוא מבחן רצוניות ההודאה
- 21 וחופשיותה, כללי התולדה המכסים רוב מכריע של המקרים בודקים את התנהגות
- 22 הרשות החוקרת ואת השאלה האם הופעלו אמצעים פסולים או שלא. מובן שאין
- 23 התולדות סותרות את כלל האב אלא מפרטות אותו.
- 24
- 25 כזאת פסק בית המשפט העליון מספר פעמים כאשר נדרש לניתוח הרציונל התיאורטי של
- 26 סעיף 12.
- 27
- 28 "לפני השופט צריך להיות מבחן אחד ויחיד והוא: נאמרה ההודאה מפי
- 29 הנאשם מתוך רצון חופשי וללא כפייה פיתוי או שידול - היא כשרה לא נאמרה
- 30 כך - היא פסולה שכן אין מוכיח ואין מפתין אדם לשים עצמו רשע".
- 31 ע"פ 20-21/49 עבדול האדי ואח' נגד היועמ"ש פד"י ג 13 33.
- 32
- 33 ובפרשת יששכרוב [ע"פ 5121/98 יששכרוב נ. התובע הצבאי (אחרים)] נאמר
- 34 לעניין משמעות המונח "חופשית ומרצון" הדברים הבאים (מפאת אריכות
- 35 הדברים, ציטטתי קטעים א. ד.).
- 36

1 "המשמעות שניתנה למונח האמור משך שנות פסיקתו של
 2 בית-משפט זה הייתה משפטית-טכנית; לפיה, הודאת
 3 נאשם תיפסל לפי סעיף 12 הנ"ל רק אם הופעל עליו בעת
 4 החקירה "לחץ חיצוני" פסול, שהיה בו כדי לשלול את
 5 יכולתו לבחור באופן חופשי בין מסירת הודאתו לבין
 6 הימנעות ממסירתה . . . . .
 7 כאמור, כלל הפסילה הקבוע בסעיף 12 לפקודת הראיות נועד
 8 מלכתחילה להגן על אמינותן של הודאות שנמסרו בפני אנשי
 9 מרות.....
 10 עם זאת, בהתחשב ברוחו ובעקרונותיו של חוק היסוד, ניתן
 11 לקבוע כי מרכז הכובד הפרשני השתנה, וכי כיום מהווה
 12 התגנה על זכויותיו של הנחקר תכלית מרכזית ועצמאית –
 13 ולא רק משנית ונלוות – לפסילת קבילותן של הודאות לפי
 14 סעיף 12 לפקודת הראיות. . . . .
 15 בהתחשב בכל אלה, נראה כי כלל הפסילה הקבוע בסעיף 12
 16 לפקודת הראיות נועד בעיקרו להגן על שתי זכויות-יסוד
 17 אשר הוכרו בשיטתנו המשפטית מימים ימימה, אך דומה כי
 18 חוק יסודי: כבוד האדם וחירותו הוסיף ותרם לביצור מעמדן -
 19 הזכות לשלמות הגוף והנפש של הנחקר והזכות לאוטונומיה
 20 של הרצון החופשי. . . . . לצד התגנה על שלמות גופו ונפשו
 21 של הנחקר, נועד סעיף 12 לפקודת הראיות על-פי לשונו
 22 המפורשת להגן על אוטונומיה הרצון ועל חופש הבחירה של
 23 הנאשם במסירת הודאתו בחקירה (הודאה "חופשית
 24 ומרצון").....
 25 נוסחו ולשונו של סעיף 12 לפקודת הראיות מעידים כי כלל
 26 הפסילה המעוגן בו, נועד להגן מפני פגיעה משמעותית
 27 באוטונומיה הרצון של הנאשם במסירת הודאתו. לפיכך,
 28 פגיעה מן הסוג האמור היא שתוביל לפסילת קבילותה של
 29 הודאה בהתאם לסעיף 12 הנ"ל, והכל בהתאם לנסיבותיו של
 30 כל מקרה לגופו.....
 31 שלילת חופש הבחירה של הנחקר מקימה בהכרח חשש
 32 לאמיתות הודאתו, הרי על-פי רוחו והשראתו של חוק היסוד
 33 מן הראוי לקבוע כי ההגנה על חופש הרצון של הנחקר מהווה
 34 כיום תכלית העומדת בפני עצמה ומהווה טעם נכבד ועצמאי
 35 לפסילת קבילותה של ההודאה לפי סעיף 12 לפקודת
 36 הראיות."

37
 38 הנה כי כן אין התניה מפורשת שהאמצעי הפסול או הלחץ החיצוני הפסול יופעלו על
 39 ידי איש מרות דווקא אלא לכל היותר בנוכחותו או כחלק מן החקירה. משהשתנה

תיק מס': 5382/09

בית המשפט הצבאי ביהודה

תאריך: 30/11/11

1 מרכז הכובד הפרשני הופרדה הזכות לשלמות גופו ונפשו של הנחקר הקשורה
 2 ישירות לאמצעי הקירה פסולים מחזכות לאוטונומיה של חופש הרצון שאינה
 3 קשורה בהכרח במעשי החוקרים ושתיהן כאחד משמשות זו לצד זו
 4 סוגיה זו התעוררה כדרך אגב בישראל כאשר נדונה קבילות אמרה אשר נגבתה על
 5 ידי סוכן המופעל על ידי המשטרה וכך פסק בית המשפט העליון:
 6 (ע"פ 479/79 בולוס נגד מד"י פד"י ל"ה (1) 785)

7
 8 "החובה להוכיח מה היו הנסיבות שבהן נתנה ההודאה, וכי
 9 היא נתנה באופן חופשי ומרצון קיימת לא רק כאשר התודאה
 10 ניתנה לאיש מרות, אלא גם כאשר התביעה מבקשת להוכיח
 11 הודאה שעלתה מפיו של נאשם בנוכחותו של אדם אחר
 12 כלשהו .."

13
 14 מכאן שאם ההודאה בעניין בולוס כלל לא ניתנה בפני איש מרות הוא כי
 15 לא את מבחן האמצעים הפסולים בדק בית המשפט העליון אלא את מבחן
 16 הרצון החופשי.

17 בע"פ 750/80 שמלץ נגד מד"י פד"י לו (1) 617 דובר בנרקומן אשר נחקר בחשד
 18 לפריצה לדירות, הנאשם שם עמד בקשר עם רבני ישיבת "אור שמח" אשר ניסו
 19 בעבר לשקמו ולגמול אותו מן הסמים. הרבנים יעצו לו להודות במעשיו ולשמור
 20 על שמה הטוב של הישיבה. הנאשם השתכנע, וחודה במעשים המיוחסים לו - על
 21 אף עצת עורך דינו לממש את זכות השתיקה. בית המשפט המחוזי והעליון
 22 נדרשו לשאלה אם יש בעצת הרבנים פגיעה ברצונו הטוב והחופשי של הנאשם
 23 וקבעו שלא היה בעצת זו כדי לשלול רצון טוב וחופשי.

24 דעות אלה חובעו גם בספרות המשפטית בהרחבה: (ראו-אוריון גרשון, דיני הודאות
 25 וחקירה [1985] הוצאת הפקולטה למשפטים אוני' ת"א פרקים 8-9).

26
 27 הדין האנגלי השתנה וניתן להביא דוגמא ממקרה קרוב לענייננו ואף חמור פחות ממנו: במקרה
 28 זה (R.v. Cleary (1963) 48 Cr.App.R 116): הובא אביו של חשוד בן 20 לתחנת המשטרה
 29 ואמר לבנו בנוכחות השוטרים:

30
 31 "Put your cards on the table. Tell them the lot ....if you did not
 32 hit him, they cannot hang you"

33
 34 מיד לאחר מכן מסר הבן אמרת הודאה ובה פירט כי נטל חלק בעבירה. בית המשפט הבריטי
 35 לערעורים יפסק כי במקרה זה יש לבדוק אם לא היה שידול בדברי האב לבנו ומשום שנושא
 36 השידול לא נבדק על ידי ביהמ"ש קמא - נפסלה האמרה ועימה ההודאה.

לחץ פנימי, לחץ חיצוני וההבדל ביניהם

יש הסוברים שנאשם הנתון במעצר, מצוי מתוקף תנאי המעצר במצב בו לא יוכל לעולם לגבש רצון חופשי. אני איני סבור כן: אדם המצוי במעצר מחליט בכל יום החלטות מרובות ובורר בין כיווני התנהגות שונים ככל אדם המצוי בלחץ פנימי. כל הקורא את אמרות הנאשם שלפנינו מבין זאת היטב.

לחץ חיצוני - (ובע מהתניה מפורשת או משתמעת המגיעה מן הוויץ ואינה בשליטת הנחקר. ניטול לדוגמא נחקר השוקל אם ליטול על עצמו בהודאה עבירה שלא ביצע מתוך תקווה פנימית להציע למבצע האמיתי כי תינתן לו תמורה בעד הודאתו (בלשון העבריינים "מציע לאכול את התיק")

הרי כאן החלטה פנימית המתבצעת מרצון חופשי שיסודה בהערכה פנימית ולא תלויה של הסיכויים והסיכונים שכולה בשליטת הנחקר - הרי כאן דוגמה להודאת שקר מרצון חופשי אך המנוע להודאה אינו כלל בנזחום יחסי גומלין בין אנשים בחקירה אלא בפנימיותו של הנאשם. יש לומר כי אין כאן הצעה מגורם חיצוני אלא שהנאשם עצמו ייזום הצעה שכזו. לעומת זאת אם מוצע במפורש לאדם סכום כסף גדול כנגד הודאת שקר שתחלף את העברין האמיתי מהסתבכות - הרי שכאן החלטתו להודות תלויה בתנאי חיצוני - הפיתוי מקורו חיצוני, וההודאה תבוא על מנת לקדם יחס גומלין של קיבול עם הצעה ממשית - ממש כשם שקיבול להצעה מסוימת של הזולת מגבש כריתת חוזה.

לעומת זאת מעשים עצמאיים של אדם הנעשים ליצירת מצע נוח למימון לכריתת חוזה כאשר אין עוד צד שני מעורב - אינם מגבשים חוזה כי אין בהם יחסי גומלין

במקרה שלפנינו נוטל הנאשם על עצמו עבירה כדי לשחרר את בני משפחתו או חבריו מן המעצר לאחר ששוכנע במשך ימים רבים כי הם נמצאים במעצר בגללו, זהו לחץ חיצוני מובחן המוטל את האמרה.

ג. מטרותיו של סעיף 12 לפק"ר

כך אני מבין את מבנהו של סעיף 12 לפקודת הראיות (נוסח חדש) התשל"א - 1971 ואת מטרתו:

מטרה ראשונה מהימנות הודאה שנתנה שלא מרצון חופשי ולא תוך גמירת דעת של החשוד חשודה על מהימנותה שכן היא ניתנת כתגובת למעשיו של אדם אחר ומתוך ציפייה (שלילית או חיובית) לתגובת גומלין שלו.

מטרה שנייה מטרת חינוך רשויות החקירה לשמירה על כללים של חקירה הוגנת.

מטרה שלישית מטרת חוקתית- ערכית: הבטחת הליך הוגן של חקירת הנאשם כזכות הנגזרת מכבוד האדם שלו וניתנת לתיאור בשני מישורים מקבילים:

1. ההגנה על שלמות גופו ונפשו של הנחקר.

2. חננה מפני פגיעה משמעותית באוטונומיה הרצון של הנאשם.

תאריך: 30/11/11 בית המשפט הצבאי ביהודה תיק מס': 5382/09

- 1 אשר על כן צירפתי דעתי לדעת חברי, כבי הנשיא ואני קובע כי אמרות ההודיה של הנאשם הינן
- 2 בלתי קבילות באשר לא נתנו באופן חופשי ומרצון.
- 3
- 4 באמרת אנב אומר כי ראוי שרשויות החקירה תנהגנה משנה זהירות בעימותים בין חשודים שיש
- 5 ביניהם יחס מרות או קרבה, שמא תצמח מהן עלית פסול כגון שצמחה כאן.
- 6
- 7
- 8 **פסיקתא:**
- 9 החלטנו לזכות את הנאשם מן העבירות הבאות:
- 10 עבירה של סחר בציוד מלחמתי לפי סעיף 2 לצו בדבר איסור סחר בציוד מלחמתי (יהודה
- 11 והשומרון) (מס' 243) תשכ"ח – 1968 על פי העובדות האמורות בפרט האישום הראשון
- 12 (רכישת אקדח סטאר)
- 13 עבירה של סחר בציוד מלחמתי לפי סעיף 2 לצו בדבר איסור סחר בציוד מלחמתי (יהודה
- 14 והשומרון) (מס' 243) תשכ"ח – 1968 על פי העובדות האמורות בפרט האישום השני
- 15 (רכישת אקדח סטאר נוסף וקופסאות כדורים)
- 16 עבירה של סחר בציוד מלחמתי לפי סעיף 2 לצו בדבר איסור סחר בציוד מלחמתי (יהודה
- 17 והשומרון) (מס' 243) תשכ"ח – 1968 על פי העובדות האמורות בפרט האישום השלישי
- 18 (קבלת רובה סער אם-16 ומכירתו לאחר)
- 19 עבירה של סחר בציוד מלחמתי לפי סעיף 2 לצו בדבר איסור סחר בציוד מלחמתי (יהודה
- 20 והשומרון) (מס' 243) תשכ"ח – 1968 על פי העובדות האמורות בפרט האישום הרביעי
- 21 (העברת תת מקלע קרלו ו 2 מוטוניות)
- 22 עבירה של חברות בהתאחדות בלתי מותרת לפי סעיף 84 ו 85 (א)(1) לתקנות החגנה (שעת
- 23 חירום) 1945 על פי העובדות האמורות בפרט האישום השישי (חברות בחוליה צבאית)
- 24 עבירה של סחר בציוד מלחמתי לפי סעיף 2 לצו בדבר איסור סחר בציוד מלחמתי (יהודה
- 25 והשומרון) (מס' 243) תשכ"ח – 1968 על פי העובדות האמורות בפרט האישום השמיני (רכישת
- 26 2000 כדורי 9 מ"מ)
- 27 עבירה של ירי לעבר אדם לפי סעיף 58 (א)+(ד) לתקנות החגנה (שעת חירום) 1945 על פי
- 28 העובדות האמורות בפרט האישום התשיעי (ירי על עמדת אל בוואבה באזור המנור באקדח)
- 29 עבירה של סחר בציוד מלחמתי לפי סעיף 2 לצו בדבר איסור סחר בציוד מלחמתי (יהודה
- 30 והשומרון) (מס' 243) תשכ"ח – 1968 על פי העובדות האמורות בפרט האישום העשירי (העברת
- 31 3 מטעני צינור)
- 32

תאריך: 30/11/11 בית המשפט הצבאי ביהודה תיק מס': 5382/09

- 1 עבירה של סחר בציוד מלחמתי לפי סעיף 2 לצו בדבר איסור סחר בציוד מלחמתי (יהודה)
- 2 והשומרון) (מס' 243) תשכ"ח - 1968 על פי העובדות האמורות בפרט האישום החמישה עשר
- 3 (קבלת תת מקלע עוזי)
- 4 **החלטנו להרשיע את הנאשם בעבירות הבאות:**
- 5 עבירה של סחר בציוד מלחמתי לפי סעיף 2 לצו בדבר איסור סחר בציוד מלחמתי (יהודה
- 6 והשומרון) (מס' 243) תשכ"ח - 1968 על פי העובדות האמורות בפרט האישום החמישי (חטמנת
- 7 תיק עם רובה סער שלושה אקדחים וכדורים)
- 8 עבירה של ירי לעבר אדם לפי סעיף 58 (א)+(ד) לתקנות ההגנת (שעת חירום) 1945 על פי
- 9 העובדות האמורות בפרט האישום השביעי (ירי מאקדח אל עמרון משמר הגבול)
- 10 עבירה של פגיעות נגד הסדר הציבורי לפי סעיף 68 ו - 92 לצו בדבר הוראות ביטחון (יהודה
- 11 והשומרון) (מס' 378) תש"ל - 1970 על פי העובדות האמורות בפרט האישום האחד עשר (הזעת
- 12 3 כלי רכב).
- 13 עבירה של תחזוקת אמל"ח לפי סעיף 53 (א) (1) לצו בדבר הוראות ביטחון (יהודה והשומרון) (מס'
- 14 378) תש"ל - 1970 על פי העובדות בפרט האישום השניים עשר (החזקת אקדח אחד ולא שניים)
- 15 עבירה של קשירת קשר לירי לעבר אדם לפי סעיף 58 (א)+(ד) לתקנות ההגנה (שעת
- 16 חירום) 1945 בתנאי סעיף 14 (א) (1) + 21 + 22 לצו בדבר כללי האחריות לעבירה (מס' 243) (יהודה
- 17 והשומרון) תשכ"ח - 1968 על פי העובדות האמורות בפרט האישום הארבע עשר (הכנון לבצע
- 18 ירי על חיילים באזור האוניברסיטה)
- 19 עבירה של ניסיון לגרימת מוות לפי סעיף 51 (א) לצו בדבר הוראות ביטחון (יהודה
- 20 והשומרון) (מס' 378) תש"ל - 1970 בתנאי סעיף 14 (א) (1) + 17 + 20 לצו בדבר כללי האחריות
- 21 לעבירה (מס' 243) (יהודה והשומרון) תשכ"ח - 1968 על פי העובדות האמורות בפרט האישום
- 22 השישה עשר (פיגוע ירי על שוטרי מג"ב באזור המגדל והמגזר)
- 23 עבירה של סחר בציוד מלחמתי לפי סעיף 2 לצו בדבר איסור סחר בציוד מלחמתי (יהודה
- 24 והשומרון) (מס' 243) תשכ"ח - 1968 על פי העובדות האמורות בפרט האישום שבעה עשר
- 25 (הטמנת וניקיים עם נשק)
- 26 **החלטנו למחוק מכתב האישום את פרט האישום הבא:**
- 27 החלטנו למחוק מכתב האישום את העבירה האמורה בפרט אישום מס' 13 טחמת זחלת עם
- 28 העבירה האמורה בפרט אישום מס' 12.
- 29
- 30

31 ניתן הודע היום, 30/11/11, בפומבי ובמעמד הצדדים.

32

33

34

41

שופט

הנשיא

שופט

